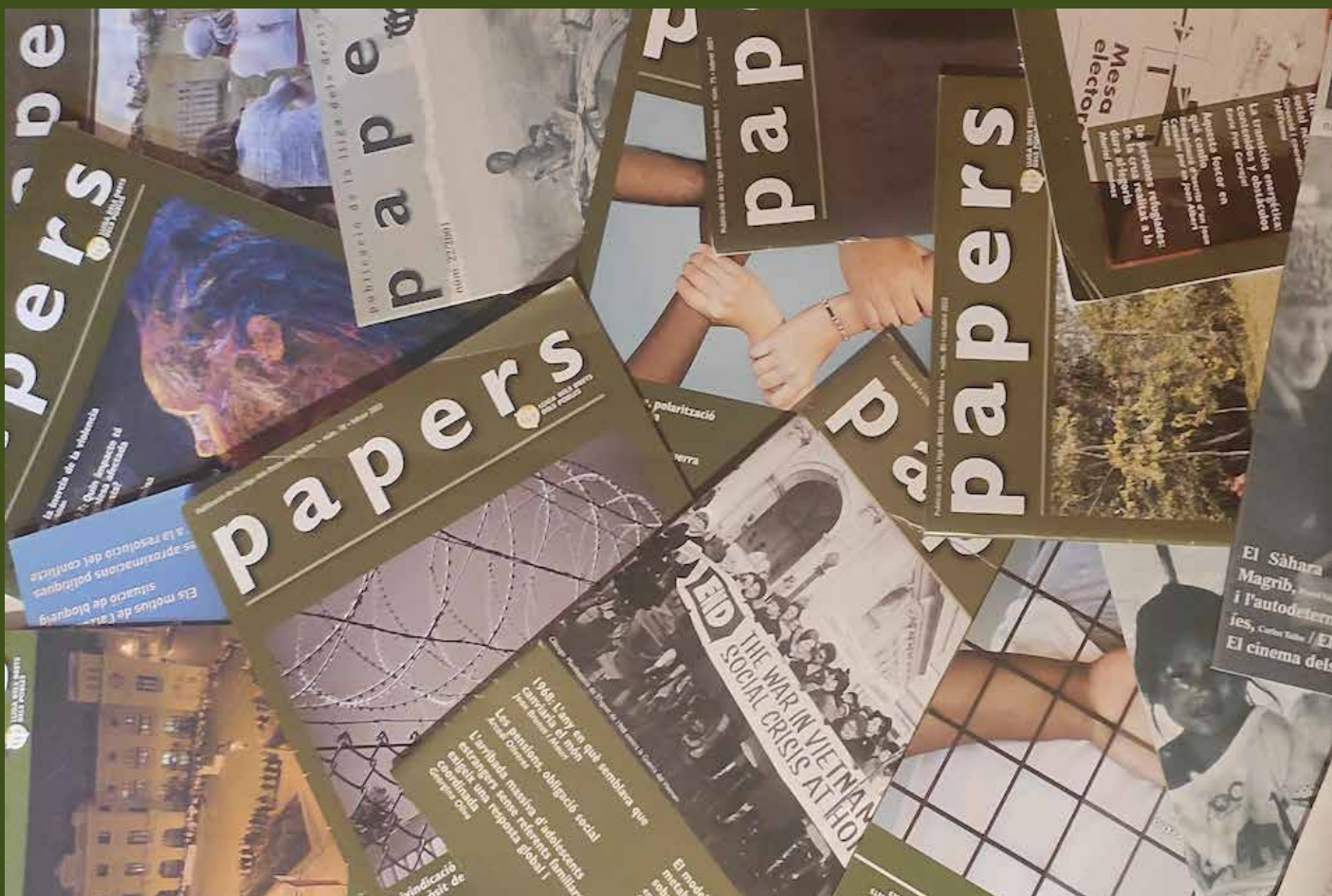

papers

LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES

**Història de la revista Papers,
29 anys amb vosaltres**
Joan Brunet i Mauri

**El perill ultra a Europa
i com fer-li front**
David Karvala

**Emergència climàtica y
amenaza de colapso**
Miguel Pajares

**Parlem de la violència estructural
del sistema racista i patriarcal**
*entrevista amb Beatriz Cantero
per Josep Ramon Giménez*

De mestres i fosses comuns
Muriel Giménez

- 2 Des de la junta...
Josep Ramon Giménez
- 3 Història de la revista Papers,
29 anys amb vosaltres
Joan Brunet i Mauri
- 17 El perill ultra a Europa i com fer-li front
David Karvala
- 22 Emergència climàtica y amenaza de colapso
Miguel Pajares
- 24 Retalls de premsa
- 26 Parlem de la violència estructural del sistema
racista i patriarcal
entrevista amb Beatriz Cantero per Josep Ramon Giménez
- 32 De mestres i fosses comuns
Muriel Giménez
- 34 Activitats Lliga

Revista Papers

Edita	Lliga dels Drets dels Pobles
Data d'edició	juny 2024
Dipòsit Legal	B-23019-2007
Consell de redacció	Begoña Basterretxea, Ester García, Joan Brunet i Mauri, Josep Ramon Giménez, Lita Gilabert, Muriel Giménez i Núria Jané, Eva Perdiguier i Marga Garriga.
Correcció	
Revista quadrimestral	
Disseny on-line	Verónica Bustos

LLIGA DELS DRETS DELS POBLES

Adreça	Sant Isidre, 140 (Ca l'Estruch) 08208 SABADELL
Telèfon	93 723 71 02
Fax	93 168 58 71
Web	www.dretsdels pobles.org
Adreça electrònica	info@dretsdels pobles.org
Horari d'atenció	De dilluns a divendres

La Lliga dels Drets dels Pobles no comparteix necessàriament l'opinió dels autors dels articles publicats en la revista.

La Lliga dels Drets dels Pobles agrairà la reproducció i divulgació dels continguts d'aquesta revista sempre i quan se citi la font.

L'edició que teniu al davant és l'última en la història de Papers. Sí, la revista Papers la deixem d'editar segons hem acordat l'equip que cada quatre mesos ens hem reunit per donar vida a un nou número que fos d'allò més interessant, actual, formatiu i coherent amb els valors que defensem des de la nostra entitat. D'una banda, se'ns trenca el cor haver de dir adeu a la criatura que hem estat alimentant a la Lliga durant 29 anys, des d'aquell primer número de desembre de 1995, en blanc i negre.

Feia temps que rumiàvem deixar d'editar Papers per diversos motius:

1-Algunes opinions des de dintre del sector ens deien que una revista en PDF ja era un producte envellit. Com que no podíem imprimir-la per manca de pressupost, i editar-la només en PDF, feia que avui fos inoperant llegir articles tan llargs en un dispositiu electrònic.

2-Cada número era un repte el fet d'aconseguir una ploma ben preparada per aportar-nos un article interessant, ja que no podíem pagar les col·laboracions. Sort que hem estat aixoplugats per un munt de persones implicades i reconeixedores de la tasca que fèiem. A elles adrecem els nostres més afectuosos agraiments.

3-Tampoc estàvem massa satisfets pel que feia als resultats de la nostra feina, pel fet que hem anat comprovant sovint que força destinataris de la revista ni tan sols feien el doble clic damunt del logo o l'enllaç que els hi enviàvem.

Així doncs, hem acordat editar en aquest darrer número uns índexs per ordre d'edició, on trobareu els títols i l'autoria dels treballs, i un altre on es poden consultar les persones entrevistades per ordre alfabètic, el titular de l'entrevista i l'entrevistador o entrevistadora.

Al final hi trobareu els enllaços per accedir al Web de la Lliga, on són penjades totes les revistes. Tindreu l'ocasió de recuperar temes encara força interessants.

Una cordial salutació per a totes les persones fidels a Papers i especialment a l'equip de redacció i a les amigues correctores i maquetadora, que voluntàriament han fet possible arribar fins aquí.

Josep Ramon Giménez
president de la Lliga dels Drets dels Pobles

Història de la revista Papers, 29 anys amb vosaltres

Joan Brunet i Mauri
Coordinador dels índexs

Punt i seguit...

“Papers” culmina amb aquest número que ara teniu a les vostres mans, la seva etapa com a revista de la Lliga dels Drets dels Pobles. D’aquí que, per cloure-la, hem estimat oportú publicar un parell d’índexs que poden ser-nos força útils a l’hora de localitzar articles, informes i entrevistes que han estat publicats en aquestes pàgines des dels inicis de la revista --desembre de 1995-- fins avui, juny de 2024.

El primer dels índexs recull, per ordre de publicació, el contingut de cadascun dels 85 números de la revista fins a l’actual, amb el nom dels seus autors respectius. El segon dels índexs, recull la relació de les persones que al llarg d’aquests anys d’història de la publicació hem entrevistat, algunes de les quals, malauradament, ja no són entre nosaltres. També en aquest cas, trobareu el nom de les persones transcriptors de cadascuna de les converses. En l’elaboració d’aquests índexs -i dels altres que esperem publicar més endavant a les pàgines web- ha estat clau l’assessorament rebut de la documentalista Carme Teixeiro i el treball de la Begoña Basterretxea, l’Ester Garcia i la Lita Gilabert.

“Papers” tanca les seves pàgines, alhora que n’obre unes altres que es construiran a partir de treballs, col·laboracions i publicacions que trobem interessants en el nostre entorn social i que s’aniran publicant majoritàriament en el nostre butlletí mensual.

Penseu que sempre podeu consultar els articles penjats a les nostres pàgines webs:

Web Lliga, a través del recorregut <https://dretsdelpobles.org/ca/> / Actualitat/ Notícies

O bé directament a <https://dretsdelpobles.org/news/>

Web Congo, perill de riqueses: <https://perillderiqueses.dretsdelpobles.org/ca/> / Actualitat / Notícies

O bé directament a <https://perillderiqueses.dretsdelpobles.org/news/>

Web Indígenes, quan la terra camina: <https://indigenes.dretsdelpobles.org/ca/> / Actualitat/ Notícies

O bé directament a <https://indigenes.dretsdelpobles.org/news/>

Primer índex per ordre de publicació

Núm	Data	Títol	Autoria
01	1995/12	“Catalunya” una escola de Xile	Farell, Núria
01	1995/12	Per una ONU renovada, instrument i garantia d’un ordre mundial just i en pau	Casares, Francesc i Noguero, Francesc
01	1995/12	El regreso a Ruanda de los refugiados ¿preludio de paz o de guerra?	Munzihirwa, Christopher
01	1995/12	La Lliga redefineix els seus objectius	Casañas, Joan
01	1995/12	Des de la Junta	Redacció
02	1997/03	Pobles indígenes, pobles amenaçats	Redacció
02	1998/02	El Congo avui	Giménez, Josep-Ramon
02	1996/02	“La revolució és més necessària que mai”	Farell, Núria
02	1996/02	Ruanda i Burundi, un genocidi gota a gota	Redacció
02	1996/02	Conte per a ser contat	Brunet i Mauri, Joan
02	1996/02	Des de la Junta	Redacció
03	1996/04	Camins a la ràbia i a la tristesa	Dalmases, Antoni
03	1996/02	La Història de Daniela	Rompentín, Guillermo
03	1996/04	L’Àfrica més a prop	Cascón, Carles
03	1995/04	Des de la Junta	Redacció
04	1996/07	Indígenes i ONG’s: ajut o intromissió	Farell, Núria
04	1996/07	La lluita continua	Redacció
04	1996/7	La violència inexplicables de Liberia	Bosch, Alfred
05	1996/10	Xile assumeix un projecte de la Lliga	Farell, Núria
05	1996/10	La maduresa del moviment indígena	Redacció
05	1996/10	Les armes callen i torna la vida a Libèria	Redacció

Núm	Data	Títol	Autoria
05	1996/10	Ejércitos: ¿Protagonistas de la paz?	Balconi Turcios, Julio i altres
05	1996/10	De les "col.leccions missionals" als "Sense fronteres"	Fernández, Ana
05	1996/10	Des de la Junta	Redacció
06	1996/12	Suport explícit a les negociacions	Farell, Núria
06	1996/12	Sabadell per al Sàhara	Redacció
06	1996/12	El Sàhara occidental i nosaltres	Riera, Ignasi
06	1996/12	"L'única solució justa passa pel referèndum d'autodeterminació"	Farell, Núria
06	1996/12	Ajuda d'emergència	Gascón, Joaquim
06	1996/12	Des de la Junta	Redacció
07	1997/02	"Cal reformar els crèdits FAD"	Farell, Núria
07	1997/02	"En alguns països de l'Amèrica Llatina, la Democràcia cristiana aposta pel neoliberalisme"	Farell, Núria
07	1997/02	Els interessos occidentals als grans llacs	Cascón, Carles
07	1997/02	L'ocupació de l'ambaixada del Japó a Lima	Martínez, Quilo
07	1997/02	Des de la Junta	Redacció
08	1997/04	Dobrinja, la més crua realitat de Sarajevo	Farell, Núria
08	1997/04	Crisis democràtiques als països andins	Martínez, Quilo
08	1997/04	Zaire: una terra en disputa	Cascón, Carles
08	1997/04	Treball solidari a Xile	Redacció
08	1997/04	Ésser o tenir?	Avellaneda, Pau
08	1997/04	La democratització no lliga amb la pobresa	Redacció
09	1997/07	La situació política actual, a debat	Farell, Núria
09	1997/07	Indígenes defenses les seves terres	Redacció
09	1997/07	Àfrica-97: La independència frustrada	Cascón, Carles
09	1997/07	Tráfico de armas en la Región de los grandes lagos	C3A
09	1997/07	Competir o cooperar	Diez Reinoso, Carlos
09	1997/07	Des de la Junta	Redacció
10	1997/09	"Els drets humans s'han de viure"	Farell, Núria
10	1997/09	Brasil: Les dones en la lluita per la terra	Noticias Aliadas
10	1997/09	Cooperants en perill	Médicos del Mundo
10	1997/09	Des de Yurimaguas	Feliu, Pep

publicació de la lliga dels drets dels pobles

papers

núm. 27/2003

LLIGA DELS DRETS DELS POBLES

L'Iraq o com superar tres guerres, un embargament, una dictadura i una ocupació / postguerra i pau a l'antiga Iugoslàvia: els riscos d'un abandonament internacional prematur / Nicaragua, de la revolució sandinista a la crisi del cafè, Carmel Montllor / Kapuscinski: "cal una actitud activa", Carles Cascón / reflexions després d'una guerra

11	1997/12	S'aprova el Codi Ètic per a les ONGD	Farell, Núria
11	1997/12	Etiòpia: Història i Misteri	Cascón, Carles
11	1997/12	Nosaltres els consumidors	Redacció
11	1997/12	"La pau no és només absència de guerra"	Civil i Serra, Marta
11	1997/12	Des de la Junta: Sabadell solidari encara	Redacció
12	1998/01	Recull de treballs	Grup de Treball Xile
12	1998/01	Un Nadal amb solidaritat	Manyosa Masip, Maria
12	1998/01	Solidari, només vuit lletres	Girons Masot, Alba
12	1998/01	La manta solidària	Pons i Vigués, Mariona
12	1998/01	Què vol dir ser solidari?	Galán, Irene
12	1998/01	La Solidaritat	Barbé i Serra, Estel
12	1998/01	Un compromís de tots	Marco, Cristina
12	1998/01	Les aparences enganyen	Solà Rotés, Gisela
12	1998/01	Què vol dir ser solidari?	Pons Martínez, Sílvia
12	1998/01	La Solidaritat	Plans Monzànera, Aram
12	1998/01	La cirereta	Izard Serrano, Mireia

Núm	Data	Títol	Autoria
12	1998/01	La meva pell	Martínez García, Ana
12	1998/01	Nosaltres i els altres	Pérez Cano, Laura
13	1998/05	“Ja n’hi ha prou de matances a Algèria”	Farell, Núria
13	1998/05	Argèlia destruïda per la violència	Aguirre, Mariano i Sedky-Lavandero, Jehane
13	1998/05	Els Estats Units descobreixen Àfrica	Cascón, Carles
13	1998/05	La repressió contra els indígenes continua	Martínez, Quilo
13	1998/05	Des de la Junta	Redacció
14	1998/07	Joves de Sarajevo visiten Sabadell	Farell, Núria
14	1998/07	Eleccions a Paraguai	Laquinandi Castro, Carlos
14	1998/07	Etiòpia i Eritrea: un pas enrere	Cascón, Carles
14	1998/07	Un voluntariat obligatori	Creus i Soley, Vicenç
14	1998/07	Des de la Junta: Ajudem a treure adjectius	Castells, Rosa M.
15	1998/10	“Cap a la democràcia en la societat global?”	Farell, Núria
15	1998/10	Eyadema, el malson de Togo	Redacció
15	1998/10	La prostitució a Cuba	Elizalde, Rosa Miriam
15	1998/10	Prostitució o jinetisme	Elizalde, Rosa Miriam
15	1998/10	Cine i solidaritat: Una història impossible (I)	Fernández, Anna
15	1998/10	Des de la Junta: Construir Polis	Creus i Soley, Vicenç
16	1998/12	“La pau s’ha de construir sobre el consens” (xerrada Politeia)	Farell, Núria
16	1998/12	Zanzíbar, porta del país suahili	Cascón, Carles
16	1998/12	Cine i solidaritat	Fernández Álvarez, Ana
16	1998/12	Des de la junta: Coordinació, eficàcia, autocrítica...La causa s’ho val!	Creus i Soley, Vicenç
17	1999/02	Nou projecte dels joves de Sarajevo	Farell, Núria
17	1999/02	La democràcia amenaçada	Ludwick, John
17	1999/02	Un sistema judicial injust	Ludwick, John
17	1999/02	Actualitat africana	Redacció
17	1999/02	Cuando la Unión Europea se rodea de un cinturón sanitario	Van Buuren, Jelle
17	1999/02	Màrqueting amb causa, fins a on?	Soler, Eduard
17	1999/02	Des de la Junta: La Lliga fa política	Creus i Soley, Vicenç
18	1999/04	“La immigració, un problema de tothom”	Martínez, Maxima
18	1999/04	El poble es rebel·la	Martínez, Quilo
18	1999/04	Pastrana busca el suport internacional	Cañadas, M. J.
18	1999/04	El poder torna als civils	Cascón, Carles
18	1999/04	Guerra per diamants	Cascón, Carles
18	1999/04	L’immigrant sóc jo	Casaldàliga, Pere
18	1999/04	Les ONGs són política	Dalmases, Antoni
18	1999/04	Des de la Junta: Ara Europa	Creus i Soley, Vicenç
19	1999/06	La Lliga entra en la cibernetica	Redacció
19	1999/06	Conexiones Latinas	Peiró, Carme
19	1999/06	@frica a internet	Redacció
19	1999/06	Àsia aixeca el vol malgrat la censura	Del Moral, José Antonio
19	1999/06	El supermercado de los derechos humanos	Farell, Núria
20	2000/04	Consulta social: un dret, un deure	Vivas, Esther
20	2000/04	Asfíxia econòmica a l’Equador	R., A.
20	2000/04	La tragèdia de Moçambic accelera la condonació del deute	Castón, Carles
20	2000/04	El progreso de las Naciones Unidas	Redacció
20	2000/04	El deute extern i els oblitats de la memòria	Marín i Corbera, Martí
20	2000/04	Fem editorial...	Rossell, Àngel
21	2001/02	Monogràfic sobre Afganistan	Rossell, Àngel; Izquierdo, Ferran i altres
21	2001/02	Fem editorial	Grup de suport als drets humans a l’Afganistan
22	2001/05	La globalització	De Sebastián, Luis
22	2001/05	Característiques del model de lliga	Creus, Vicenç
22	2001/05	Actualitat africana als mitjans	Cascón, Carles
22	2001/05	Claus per entendre els conflictes a l’exiugoslàvia	Rossell, Àngel
22	2001/05	El finançament ètic i solidari	Llobet, Montserrat
22	2001/05	Des de la Junta	Huybens, Rita
23	2001/07	La integració de l’Islam a Europa	Moreras, Jordi
23	2001/07	Macedònia, símbols de les contradiccions balcàniques	Serra, Francesc

Núm	Data	Títol	Autoria
23	2001/07	Africa a través dels llibres	Cascón, Carles
23	2001/07	Una vida amb el poble Chayuita	Carné, Isidre
23	2001/07	Per què l'1% en cooperació?	Boadella Vergés, Juli
23	2001/07	Des de la Junta	Roig, Albert
24	2002/01	Arran del segon forum social mundial	Fresnadillo, Iolanda
24	2002/01	Kosova 2002. Un conflicte en l'oblid	Huybens, Rita
24	2002/02	La dictadura blanca fue substituïda por la dictadura negra	Cascón, Carles
24	2002/02	Los pueblos originarios de América Latina	Hugo Decurgez, Héctor
24	2002/02	Conferència de Pau per al País Basc	Rodet Iraola, Ana
24	2002/02	Des de la Junta	Rosell, Àngel
25	2002/10	Les dones al Marroc	Yolanda Aixelà
25	2002/10	Balcans, La nova Cort Penal Internacional	Rita Huybens
25	2002/10	Àfrica: el dret de reconèixer el seu passat	Gilbert-Ndunga, Nsangata
25	2002/10	El Sàhara, el conflicte de mai acabar	Fermí Vallbé Bach
25	2002/10	Experiències d'un camp de treball amb les comunitats indígenes de l'alto amazones peruà	Grup de joves de Sant Quirze Solidari
26	2003/03	Els orígens de la Lliga. Lliga dels Drets dels Pobles, així va començar	Casañas, Joan
26	2003/03	La Lliga al 2027 (o 25 després)	Creus, Vicenç
26	2003/03	Quan Antoni Tàpies va pintar un cartell per la Lliga	Carné, Isidre
26	2003/03	De Kabul a Bagdad	Taibo, Carlos
26	2003/03	Los orígenes del conflicto armado en Colòmbia	Pons, Carmina
26	2003/03	La mundialización de las resistencias contra el neoliberalismo	Houtart, François
27	2003/07	L'Iraq o com superar tres guerres, un embargament, una dictadura i una ocupació	Romeva, Raúl
27	2003/07	Postguerra i pau a l'antiga Iugoslàvia: els riscos d'un abandonament internacional prematur	Romeva, Raúl
27	2003/07	Nicaragua, de la revolució sandinista a la crisi del cafè	Montlor, Carmel
27	2003/07	Kapuscinski: "cal una actitud activa"	Cascón, Carles
27	2003/07	Costa d'Ivori: un projecte en plena crisi política	Grup Àfrica Negra (Lliga)
27	2003/07	Reflexions per després d'una guerra	Brunet i Mauri, Joan
28	2003/11	Geoestrategia, petróleo y gas natural	Segura i Mas, Antoni
28	2003/11	El mur de la neteja ètnica i de l'Apartheid	Izquierdo Brichs, Ferran
28	2003/11	Paraguay también existe	Luna, Conxita i Pladevall, Glòria
28	2003/11	Causas, implicacions i conseqüències de la migració a la regió de l'Amèrica central	Ribera, Lúcia
28	2003/11	Orígens de les crisis fraticides i assassines al Congo Brazzaville. L'ideologia ètnica com a catalitzador	Gilbert-Ndunga, Nsangata
28	2003/11	Val la pena preocupar-se per la política?	Creus, Vicenç
29	2004/03	Dinámicas identitarias y espacios públicos	Delgado, Manuel
29	2004/03	Guatemala: drets humans i eleccions 2003	Sort, Salvador
29	2004/03	La SIDA a l'Àfrica subsahariana	Artés, Montse
29	2004/03	Desafueros serbios	Taibo, Carlos
29	2004/03	El compromís del cinema amb els drets humans	Ruiz, Isabel
30	2004/06	Laila Karrouch, guanyadora del premi Columna Jove 2004	Morgui, Neus
30	2004/06	La Reforma de la Llei d'estrangeria. Algunes reflexions sobre la LO 14/2003	Franco Díaz, Víctor
30	2004/06	L'SCAL: resposta de la societat civil davant del fet migratori	Ferrer, Carme
30	2004/06	Tres històries de vida de tres dones immigrants	Ferrer, Carme i Morgui, Neus
30	2004/06	Educació i immigració. Els reptes educatius de la diversitat cultural i l'exclusió social	Joana Vilacera, Joana
30	2004/06	Els refugiats a Catalunya	Sol Rueda, Àgata
30	2004/06	Refugiats txetxens a Catalunya	Huybens, Rita
30	2004/06	La immigració a través del cinema	Ruiz, Isabel
31	2005/01	El debat sobre la Constitució europea: la cerimònia de la confusió	Pi, Montserrat
31	2005/01	Balanç del govern de Lula segons el moviment sense terra de Brasil	Secretària Nacional de l'MST
31	2005/01	Claus per entendre el conflicte de Costa d'Ivori	Grup Àfrica Negra

Núm	Data	Títol	Autoria
31	2005/01	Chile, la memoria se impone a la Barbarie	González, Mónica
31	2005/01	Cinema i realitat social al Brasil	Ruiz, Isabel
32	2005/04	Es la cooperación con África un camino para la paz?	Malé, Jean Pierre
32	2005/04	Àfrica, el continente incómodo	Perceval, José María
32	2005/04	Medicamentos que no curen	
32	2005/04	Lligams familiars en l'entorn urbà i rural de Costa d'Ivori	Vila, Maite
32	2005/04	Costa d'Ivori: el teixit social es mobilitza malgrat el conflicte	Yao, N'Guessan
32	2005/04	La música del continent oblidat	Ferrer, Carme
32	2005/04	Una pinzellada al cinema africà actual	Ruiz, Isabel
33	2005/07	El deute ecològic. Ens mengem el món?	Garcia, Ferran
33	2005/07	La importancia de los Objetivos del Desarrollo del Milenio	Martínez Osés, Pablo. J
33	2005/07	Ecuador, la rebelión forajida	González, Miguel Ángel
33	2005/07	Intereses económicos en la Amazonia Colombiana	Jiménez, Rosalba
33	2005/07	La infància i la guerra al cinema	Ruiz, Isabel
34	2005/11	Soluciones pel Sàhara: El Sàhara Occidental en la dinàmica geopolítica del Magrib	Vallbé, Fermí
34	2005/11	El problema Kurd: Una qüestió entre els drets humans i el dret a l'autodeterminació	CIRK (Centre d'Investigació i Recerca del poble Kurd)
34	2005/11	Chechenia. Los puntos sobre la íes	Taibo, Carlos
34	2005/11	El treball de denúncia d'Amnistia Internacional sobre els conflictes oblidats	Sort, Salvador
34	2005/11	El cinema dels pobles vulnerats	Ruiz, Isabel
35	2006/04	Amèrica Llatina rEVOLució morales?	Urgell, Jordi
35	2006/04	Del diàleg entre religions al diàleg entre sacralitzacions	Casañas, Joan
35	2006/04	Àfrica pot alimentar l'Àfrica	Arís, Carme Prat, Jordi Huybens, Rita Zulet, Xavi
35	2006/04	Un altre feminisme: Àfrica. Entrevista a Sara Longwe (FEMNET)	Bastardes, Clara

35	2006/04	El cinema dels pobles indígenes d'Amèrica Llatina	Ruiz, Isabel
36	2006/07	Cap on va l'educació?	Carbonell, Jaume
36	2006/07	Anàlisi de l'educació a Catalunya	Ferran Ferrer, Gerard Ferrer i José Luis Castel
36	2006/07	L'educació de persones adultes. Situació a Catalunya	Massot, Margarida
36	2006/07	Senderi, educació en valors	Novella, Ana
36	2006/07	Educació al desenvolupament i educació per la pau	Santolino, Montse
36	2006/07	Sierra Leona: pequeños signos de esperanza después de la guerra	Caballero, Chema
36	2006/07	Las redes educativas rurales en el norte del Perú	Valladolid Campo, Baudilio
36	2006/07	El Cinema i l'educació	Ruiz, Isabel
37	2007/01	Empreses transnacionales espanyoles a l'Amèrica Llatina: mirem darrere el teló?	Vargas, Mónica
37	2007/01	Del dret dels pobles a l'autodeterminació política, un dret real però impossible de fonamentar?	Casañas, Joan
37	2007/01	Kosova: qui decideix el seu futur	Huybens, Rita i Ferrer, Carme
37	2007/01	Les migracions actuals	Garcia, Ester

papers

LLIGA DELS DRETS DELS POBLES

Autodeterminació i dret a decidir

Joan Albert Vicens

Els drets de Catalunya, la consciència d'un poble

Joan Carles Sallas

Kosovo, la infància de la independència

Valentina Bensiña i Rita Huybens

El dret a l'autodeterminació, el cas del poble sahrauí

Fermí Vallbé i Bacri

Amb l'activisme a les venes

entrevista a l'Arcadi Oliveres

per Josep Ramon Giménez

El fraude fiscal, un mal endèmic

Miguel Ángel Mayo

Cinema: A la caça dels corruptes

Muriel Giménez

Núm	Data	Títol	Autoria
37	2007/01	Les migracions actuals	Garcia, Ester
37	2007/01	Crònica del Fòrum Social Mundial 2007 a Nairobi, Kènia. El fòrum del somriure i la força de les dones	Ballester, Eduard i Huybens, Rita
37	2007/01	El terrorisme a través del cinema	Ruíz, Isabel
38	2007/04	L'altra mirada	Bosch Pare-ras, Anna
38	2007/04	La situació de les dones que viuen a Catalunya: una carrera en defensa de la vida	Alemany, Carme
38	2007/04	Masculinitat, per a què?	Pons i Antón, Ignasi
38	2007/04	Desenvolupament i equitat de gènere	Albareda, Tono
38	2007/04	Una realidad de Colombia: con pensamientos, voces y acciones de mujeres	Rueda Lozada, Ana Teresa i Badillo Ramirez, Laura
38	2007/04	La percepció social de les dones musulmanes a Europa	Aixelà, Yolanda
38	2007/04	La imatge de les dones al cinema	Ruíz, Isabel
39	2007/06	Què hi ha de nou? Intencions i resultats de la gira del president Bush a Amèrica Llatina	Ayuso, Anna
39	2007/06	Malos tiempos para la libertad de prensa	Masana, María Dolores
39	2007/06	La sida a l'Àfrica sudahariana. Desigualtats en salut relacionades amb el gènere	Artés, Montse
39	2007/06	Ja és hora que els nostres diners pensin com nosaltres	Martí, Jordi
39	2007/06	El cinema documental	Ruíz, Isabel
40	2007/12	La complexa sortida d'una dictadura feixista a Espanya, 1975-1985	Marín, Martí
40	2007/12	Temps de desconcert	Vilanova, Pere
40	2007/12	Antigues i noves interdependències africanes. Un discret balanç des de l'anomenada "descolonització"	Crespo, Rafael
40	2007/12	Nous reptes per l'Amèrica Llatina	Martí, Salvador
40	2007/12	Trenta anys d'història. Un bon argument	Ruíz, Isabel
41	2008/05	Tortura i maltractaments. En països democràtics, també?	Puig, Sabina
41	2008/05	El futur de Kenya després de les eleccions	Huybens, Rita
41	2008/05	La llibertat d'expressió a la Xina: un joc poc olímpic	Prandi, Maria
41	2008/05	Una proposta de cinema iranià	Ruíz, Isabel
42	2008/11	Treballant per la salut	Andreu i Casañas, Eulàlia
42	2008/11	Malalties oblidades o societats abandonades	Mota, Pau
42	2008/11	Medicina Mapuche, una alternativa ancestral	Casas, Josefa
42	2008/11	La indústria farmacèutica i l'accés als medicaments: algunes reflexions sobre la investigació i desenvolupament de nous medicaments	Soler, Eduard
42	2008/11	Salut i immigració, amb Francesc Puig	Basterretxea, Begoña
42	2008/11	La salut tractada des del cinema	Ruíz, Isabel
43	2009/02	A voltes amb els biocombustibles	Giménez, Josep R.
43	2009/02	La Xina se'n va de safari: amenaça o oportunitat per l'Àfrica	Colom, Artur
43	2009/02	Els nous rics i els eterns pobres de Rússia	Izquierdo, Charo
43	2009/02	El paper dels recursos naturals en el conflicte de la RD del Congo	Boadella, Iris
43	2009/02	Euskal Herria és quelcom més que Euskadi	Basterretxea, Begoña
43	2009/02	Cinema, crisi i món laboral	Giménez, Muriel
44	2009/06	Trepitjant el Planeta	Beroiz Elizalde, Amaya
44	2009/06	El canvi climàtic, la punta de l'iceberg d'una crisi sociològica global	Miralles, Jordi
44	2009/06	La conflictividad como consecuencia de la abundancia de recursos naturales	García-Naranjo, Rocío
44	2009/06	No et compliquis: consumeix menys, viu millor	Peiron, Montse
44	2009/06	Els transgènics, les llavors, l'alimentació	Bover i Casas, Pep
44	2009/06	El decreixement. Entrevista a Serge Latouche	Basterretxea, Begoña i Boadella, Iris
44	2009/06	Fotogrames verds: cinema i medi ambient	Giménez, Muriel
45	2009/12	La política exterior de Barack Obama	Ortega, Pere
45	2009/12	La política exterior de Barack Obama	Pere Ortega
45	2009/12	Quart Món, Exclusió o persones en desavantatge social?	Sintas, Montse
45	2009/12	La protecció internacional dels drets humans al nostre abast	Guillén, Aida

Núm	Data	Títol	Autoria
45	2009/12	Megacitats	Basterretxea, B. Macià, Teresa
45	2009/12	El teatre social. Entrevista a Marcelo González	Basterretxea, B. Pobeda, Ester
45	2009/12	Cinema bèl·lic	Giménez, Muriel
46	2010/03	I l'Àfrica què?	Huybens, Boadella, Iris
46	2010/03	El cos de la dona com a camp de batalla	Adzuba, Caddy
46	2010/03	Els nens del carrer: el cas de la RDC	Nsangata, Gilbert-Ndunga
46	2010/03	Les altres amenaces a la regió del Nord Kiwu: les polítiques agràries	Soler, Carles
46	2010/03	Entrevista a Dolorosa Kafanya	Boadella, Iris
46	2010/03	Del cinema sobre l'Àfrica, al cinema africà	Giménez, Muriel
47	2010/07	2010: L'any europeu de la lluita contra la pobresa i l'exclusió	Tinnirello, Massimo
47	2010/07	Bodas de oro de la Carta Magna de la descolonización	Badia, Anna Maria
47	2010/07	Catalunya: Producció i distribució de la renda	Casals, Muriel
47	2010/07	El compromís d'actuar com a agents de canvi social	Santolino, Montse, Royo, Toni
47	2010/07	L'ideari de la Lliga	Redacció
47	2010/07	Entrevista a Aureli Argemí	Macià, Teresa, Basterretxea, B.
47	2010/07	De les idees a les pel·lícules	Giménez, Muriel
48	2010/12	La mundialización de la cuestión indígena: problemáticas, retos y esperanzas	Kradolfer, Sabina
48	2010/12	La Constitución boliviana de 2009 i l'igualitarisme intercultural	Aparicio Wilhelmi, Marco
48	2010/12	Desarrollo, buen vivir y felicidad. Una aproximación desde los indígenas amazónicos	Burga Cabrera, Elena, Álvarez Alonso, José
48	2010/12	El dret al territori. Estratègies per a la titulació de terres al Perú	Noé, Jordi
48	2010/12	Megainfraestructuras y extractivismo. ¿Desarrollismo vs. "Vivir Bien"?	Vargas, Mónica
48	2010/12	Entrevista a Lucero Guillén	
48	2010/12	De l'Amazones a pandora	Giménez, Muriel
49	2011/03	El Conflicte del Sàhara Occidental	Feliu, Laura
49	2011/03	Cambio de régimen cultural Los nuevos medios amplían el poder de los ciudadanos	Pérez Tornero, José Manuel
49	2011/03	Diferència i exclusió. Algunes reflexions sobre la qüestió gitana	Carrasco, Sílvia; Beremén, Abel i Molins, Cris
49	2011/03	Crisi econòmica i renda bàsica	Raventós, Daniel
49	2011/03	La llengua, un dret dels pobles	Vila i Ros, David
49	2011/03	Entrevista a la Rosa d'Emaús	Giménez, Josep Ramon, Basterretxea, B.
49	2011/03	De cinema i gats perses empresonats	Giménez, Muriel
50	2011/12	D'un temps, d'un país	Creus, Vicenç
50	2011/12	La defensa dels drets del Poble Sahruí, un objectiu de la Lliga	Vallbé, Fermí
50	2011/12	Àfrica, una mirada des de la Lliga	Hybens, Rita, Basterretxea, B.
50	2011/12	Xile. Retornen les utopies	Casañas, Joan
50	2011/12	10 anys de compromís als Balcans	Jané, Núria
50	2011/12	Entrevista a Quilo Martinez, un saba-dellenc de Xile	Giménez, Josep Ramon
50	2011/12	Nicaragua en el context actual d'Amèrica Llatina	Montlló, Carmel
50	2011/12	Deute: extern (sud) actual (nord)	Madaula, Feliu
50	2011/12	Els drets indígenes, qüestió de sensibilitat	Giménez, Josep Ramon
50	2011/12	El Seminari Permanent d'Educació	Ramon i Mimó, Montserrat
50	2011/12	"Papers", cinema i drets humans	Giménez, Muriel
50	2011/12	La Biblioteca. Estat de la qüestió	Puig, Núria
50	2011/12	El concurs de contraportades de la revista	Tinnirello, Massimo
51	2012/03	Àfrica: Seguretat alimentària VS fam	Alsina, Joaquím
51	2012/03	El Putin de sempre per una Rússia diferent	Ter, Marta
51	2012/03	La primavera àrab, un any després	Giménez, Josep Ramon
51	2012/03	Costa Rica, una nació sense exèrcit	Grasa, Rafael
51	2012/03	Cinema i drets a la llibertat sexual	Giménez, Muriel
52	2012/12	Europa: Del somni a la decepció	Oliveres, Arcadi
52	2012/12	El problema de fons no és la pobresa, sinó la iniquitat	Mateu, Francesc
52	2012/12	Economia pobra, idees prosperes	Taché, Pilar

Núm	Data	Títol	Autoria
52	2012/12	La Plataforma, fre als desnonaments d'habitatges	Giménez, Josep Ramon
52	2012/12	Glencore: de las "necesidades" europeas de materias primas a la impunidad del agronegocio	Chantry, Ortega, D.Vargas, Mónica
52	2012/12	crisi global, malestar social	Giménez, Muriel
53	2013/04	Fer les paus avui. Una mirada	Sánchez Andreu, Anna
53	2013/04	El llegat de Gandhi, una eina útil per transformar el món	Domingo, Artur
53	2013/04	Cap a on camina Egipte?	Fanlo, Maria
53	2013/04	Amb el pacifisme a les venes. Entrevista a Pepe Beunza	Giménez, Josep Ramon
53	2013/04	Dues visions sobre els processos de pau a la RD del Congo	Huybens, Rita i Hamuli, Pròsper
53	2013/04	Treballant per la pau: L'escola com a generadora d'actituds de convivència i de pau	García, Ester
53	2013/04	La Roda de la Pau de Sabadell, 10 anys, tots els dijous sense interrupció	Col·lectiu Roda de la Pau de Sabadell
53	2013/04	Construint una cultura (cinematogràfica) per la pau	Giménez, Muriel
54	2013/09	Autodeterminació i dret a decidir	Vicens, Joan Albert
54	2013/09	Els drets de Catalunya, la consciència d'un poble	Sallas, Joan Carles
54	2013/09	Kosovo, la infància de la independència	Berisha, Valentinba i Huybens, Rita
54	2013/09	El dret a l'autodeterminació, el cas del poble sahrauí	Vallbé i Bach, Fermí
54	2013/09	Amb l'activisme a les venes entrevista a l'Arcadi Oliveres	Giménez, Josep Ramon
54	2013/09	El fraude fiscal, un mal endèmic	Mayo, Miguel Angel
54	2013/09	A la caça dels corruptes	Giménez, Muriel
55	2014/01	Per una ètica de les obligacions i la decisió	Mir, Jordi
55	2014/01	El dret d'asil, un dret amenaçat	Pareja, Estel·la
55	2014/01	Història dels processos de pau a Colòmbia	Guilera, Alèxia
55	2014/01	Entre tendes de campanya. Entrevista a Ana Zaratiegui, de MSF	Giménez, Josep Ramon
55	2014/01	Síria: massa guerres i poques paus	Aguiar, Pablo

55	2014/01	Veneçuela, l'estètica d'una reforma agrària	Troll, Rodolfo
55	2014/01	Cinema i drets humans	Giménez, Muriel
56	2014/06	El genocidio de 1994 en Ruanda y sus efectos colaterales en la RDC	Kabunda, Mbuyi
56	2014/06	Mujeres, conflictos armados y construcción de la paz	Mendia Azkues, Irantzu
56	2014/06	Jorge Vélez, 18 anys amb la Lliga a la selva amazònica	Huybens, Rita
56	2014/06	En el compromís antiracista. Entrevista a l'Isidoro Barba de SOS Racisme	Giménez, Josep Ramon
56	2014/06	"Payelanza" en Belo Monte: el caso de desarrollo depredador en la amazonia brasileña	Gomes Silva, Jose Nevaldo, Rodriguez, Katucha
56	2014/06	Chiapas, un burdel	Martínez, Sanjuana
56	2014/06	Els drets sexuals de les dones	Giménez, Muriel
57	2014/10	L'asil quan hi ha persecució per motius d'orientació sexual i d'identitat de gènere	Pareja, Estel·la
57	2014/10	Sur del Líbano, el antimodelo de los campos de refugiados	Anglarill, Elisabeth
57	2014/10	"No ens podeu matar perquè ja som morts"	Zenia, Salem
57	2014/10	ACNUR o la progresión ascendente de los refugiados, entrevista a Rosa Otero	Giménez, Josep Ramon

Núm	Data	Títol	Autoria				
57	2014/10	Una visita a Nord Kivu, Congo: entre l'horror i l'esperança	Huybens, Rita i Giménez, Josep Ramon	61	2016/02	El rescalfament climàtic, reptes pels drets humans	FILH
57	2014/10	Darrera les tanques	Giménez, Muriel	61	2016/02	Insuficiència Climàtica Aguda COP 21	Miralles, Jordi
57	2014/10	La seguretat de les dones al Sud Kivu: un obstacle que impedeix la seva participació	Cuma, Judith i Mushigo, Yvette	61	2016/02	Encara no sabeu que hi ha un conflicte sagnant a l'est de la RD del Congo?	Huybens, Rita i Giménez, Josep Ramon
57	2014/10	Militares en nuestro territorio maya	Mujeres de Ixim Ulew-Tierra de Maiz	61	2016/02	Ningú sense sostre. Entrevista a representants de l'Associació Sense Sostre de Sabadell	Basterretxea, B i Giménez, Josep Ramon
57	2014/10	Dona, indígena i presidenta. Entrevista a l'Aida Petrona Suárez.	Giménez, Josep Ramon	61	2016/02	On han anat a parar les flors?	Giménez, Muriel
57	2014/10	Mares del Daguestan	Ter, Marta	62	2016/06	La infància en perill: el derecho de los niños y adolescentes a la protección frente al maltrato	De Palma, Ángeles
57	2014/10	Els drets de les dones. De revolucionàries, heroïnes quotidianes i dones sotmeses	Giménez, Muriel	62	2016/06	Els infants subjectes de Dret	Tarragona, Marta
59	2015/06	Mujeres y revueltas: claroscuros de una apuesta por la democracia y la paz	Urrutia Arestizábal, Pamela	62	2016/06	Sin descanso contra el trabajo infantil dañino	Tort Bodro, Eulàlia
59	2015/06	24 de abril (1915-2015) Centenario del genocidio armenio	Sirouyan, Armen Gabriel	62	2016/06	La desigualtat infantil: una vulneració de drets evitable. Un repte social ineludible	García Rodoreda, Roger
59	2015/06	Construyendo redes locales, nacionales e internacionales. Entrevista a Betty Puerto	Boadella, Iris	62	2016/06	Un escolapi al Raval de Barcelona	Giménez, Josep Ramon
59	2015/06	Dels límits de la informació	Canet, Vicent	62	2016/06	Qui controla el cos de les nenes?	Vilaró, Dani
59	2015/06	El dret al Dret: pràctica y enseñanza del Derecho	Madrid Pérez, Antonio	62	2016/06	Evolució i paper dels nens i nenes soldat en els conflictes armats	Ruiz Benedicto, Ainhoa
59	2015/06	Armènia, del genocidi invisible a l'enyorança per la pàtria	Giménez, Muriel	62	2016/06	Adéu a la infantesa	Giménez, Muriel
60	2015/10	Ártico, el océano helado en el punto de mira	Jiménez Navarro, Elvira	63	2016/10	Són les religions violentes?	Torradeplot, Francesc
60	2015/10	Els pobles indígenes amazònics davant del Canvi Global	Fernández-Llamazares, Álvaro; Cartró-Sabaté, Mar i Reyes-García, Victoria	63	2016/10	República Democràtica del Congo per a quan la pau duradora?	Chideka, Mado
60	2015/10	Mi casa, mi Amazonia, mi desafío...	Vélez Quevedo, Jorge Luis	63	2016/10	Realment volem que els nois i noies adolescents formin part de la societat?	Funes, Jaume
60	2015/10	Cambio climático y riesgos de sequía	Arrojo Agudo, Pedro	63	2016/10	De professió, atenció a l'immigrant: l'entrevista a en Babacar i la Raquel, dues persones que gestionen el dia a dia de l'SCAI	Giménez, Josep Ramon
60	2015/10	Patejant-se el món amb la Natura a l'objectiu Entrevista a Andoni Canela	Giménez, Josep Ramon	63	2016/10	El dret a la (bona) informació en la lluita contra la pederastia	Morillas, Pol i Maier Martin
60	2015/10	: L'efecte colibrí. Canvi climàtic, canvi de paradigma	Giménez, Muriel	63	2016/10	El dret a la (bona) informació en la lluita contra la pederastia	Giménez, Muriel
61	2016/02	La ferida de Síria	Mas, Cristina	64	2017/02	L'impeachment al Brasil	Dantas, Maria
61	2016/02	Comerç d'armes: desestabilització i inseguretat	Armadans, Jordi	64	2017/02	Quo vadis Europa?	Camprubí, Lluís
				64	2017/02	Darién, Panamá, perseguida per defensar la llacuna	Giménez, Josep Ramon

Núm	Data	Títol	Autoria
64	2017/02	La Roda de la Pau	Ciutadans anònims
64	2017/02	L'aprenentatge d'una estada de solidaritat	Vicens, Laura
64	2017/02	De fanatismes	Giménez, Muriel
65	2017/06	El desarme de ETA y el fin de la violencia en el conflicto vasco	Idoiaga, Petxo
65	2017/06	Empresas trasnacionales y derechos humanos	Castro, Miguel
65	2017/06	El Programa d'Identificació Genètica de la Generalitat de Catalunya	García i Suárez, Carme
65	2017/06	Els ateneus cooperatius, una eina de la Xarxa d'Economia Social i Solidària	Giménez, Josep Ramon
65	2017/06	Impacte de l'activisme dels grups armats als territoris de Lubero i Beni (RD del Congo)	Kasereka, Jerry
65	2017/06	Jo vull la pau, però no vull l'oblit	Giménez, Muriel
66	2017/10	L'ocàs de la V República	Ayuso, Anna i Gratiús, Susanne
66	2017/10	Perspectives del Tractat de Prohibició d'Armes Nuclears	de Fortuny, Teresa i Bohigas, Xavier
66	2017/10	Sembrant cures. Transformem les entitats en clau feminista per a construir justícia global.	Granell, Júlia i Díaz, Josefina Díaz
66	2017/10	La Baldufa, un espai ple de reptes (Pati Julián i Pol Marcet)	Giménez, Josep Ramon
66	2017/19	De dones	Giménez, Muriel
66	2017/10	De la Necropolítica hacia la soberanía de los Pueblos	Brennan, Brid i Vargas, Mònica
67	2018/02	Els enormes riscos del segon any de Trump	Masdeu, Jaume
67	2018/02	Macedònia de mentides.	Vidal Castell, David
67	2018/02	La deriva política de la RDC i les seves conseqüències	Hyubens, Rita
67	2018/02	Quan la banca i l'ètica caminen juntes	Giménez, Josep-Ramon
67	2018/02	L'acolliment d'infants: en família, per dret	Ripoll, Jordi
67	2018/02	El moviment d'objecció de consciència a Rússia	Jou Bueno, David
67	2018/02	Txetxènia, trenquem el silenci	Lliga dels Drets dels Pobles
67	2018/02	La pàtria de Fatih Akin	Giménez, Muriel
68	2018/06	1968: L'any en què semblava que canviaria el món	Brunet i Mauri; Joan
68	2018/06	Les pensions, obligació social	Oliveres, Arcadi
68	2018/06	L'arribada massiva d'adolescents estrangers sense referents familiars exigeix una resposta global i coordinada	Oliva, Georgina
68	2018/06	El model de ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res a Sabadell	Giménez, Josep Ramon
68	2018/06	Vladimir Putin 4.0	Boronat, Natàlia
68	2018/06	L'any en què el món va canviar	Giménez, Muriel
69	2018/10	El déjà vu argentino	Chelotti, Verónica
69	2018/10	Colòmbia y el fin de la guerra	Vanegas, Benavides i Samir, Fardi
69	2018/10	Nicaragua sandinista, ferida de mort	Palomés, Joan
69	2018/10	Des de Sabadell, colombianes per Colòmbia	Giménez, Josep Ramon
69	2018/10	Ecuador, ese pequeño país donde suceden tantas cosas.	Hortas, Arturo
69	2018/10	De crisis i populismes	Giménez, Muriel
70	2019/02	Les TIC i la banalització de la violència masclista	Escurriol Martínez, Rakel
70	2019/02	El concepto y el uso de la seguridad humana: análisis crítico de sus potencialidades y riesgos	Pérez de Armiño, Karlos
70	2019/02	Reptes, esperances i temors amb Félix Felix Tshisekedi, nou president de la RDC	Huybens, Rita
70	2019/02	Renaturalitzar la cultura	Piguem, Jordi
70	2019/02	Brasil, Bolsonaro, la involució. Adaptació de l'anàlisi de la jurista brasilera i activista social a Catalunya Maria Dantas	Giménez, Josep Ramon
70	2019/02	El meu cos, els meus drets	Giménez, Muriel
71	2019/06	L'ascens ultra al Parlament europeu	Rius Sant, Xavier
71	2019/06	Greta, papallones i justícia climàtica	Ventanyol, Imma
71	2019/06	Ruanda: suspès en drets humans, aprovat en millores socials.	Castel, Antoni

Núm	Data	Títol	Autoria
71	2019/06	La diversitat a Catalunya: Una mirada crítica a la defensa dels drets humans.	Kalunge, Susan
71	2019/06	Lafede.cat no és un domini d'Internet	Giménez, Josep Ramon
71	2019/06	De distòpies: El conte de la serventa	Giménez, Muriel
72	2019/10	Crònica d'un viatge pel Paranapura	Gilabert, Lita
72	2019/10	El isango	Bueno, Laura
72	2019/10	Por de tenir por	Ramone-da, Marta
72	2019/10	Llatinoamèrica, Galeano i els miralls	Giménez, Muriel
73	2020/02	Els drons: armes contra els drets dels pobles	Brunet, Pere
73	2020/02	La cimera d'uns quants sobre el canvi climàtic: de Xile a Madrid	Estrada i Arimon, Ricard
73	2020/02	#OnSónLesDones, el col·lectiu que lluita per aconseguir la paritat als mitjans.	Palomer, Aina
73	2020/02	"Punts rebels", més que un calendari.	Giménez, Muriel
73	2020/02	De pobresa infantil a les societats del benestar	Giménez, Muriel
74	2020/10	La lucha por las normas vinculantes para las transnacionales.	Vargas, Mònica
74	2020/10	¿Por qué hay miles de personas atrapadas en Bosnia? Una guía para comprender la Ruta de los Balcanes	Bécares, Bárbara
74	2020/10	El precio de las mordazas	Sánchez, Miguel J.
74	2020/10	Name Kitchen, la cocina sin nombre que cocina mucho más que comida	Bécares, Barbara
74	2020/10	El mite de la igualtat d'oportunitats per a tothom. La pobresa endèmica.	Muntané, Eulàlia
74	2020/10	D'oblidats (en la pandèmia i en la gran pantalla)	Giménez, Muriel
75	2021/02	¿Pero Trump se ha ido de verdad?	Umbón, Carmen
75	2021/02	El Sahara Occidental y la vuelta a las armas	Soroeta, Juan
75	2021/02	Dones empoderades en la lluita per la justícia de gènere i els drets humans. Trepitjant la realitat d'un racó convuls de l'Est del Congo.	Giménez, Ramon
75	2021/02	Las personas golpeadas en su camino a las puertas de la Unión Europea	Bécares, Barbara

75	2021/02	Cuidem el bosc, el bosc et cuida	Englert, Joachim
75	2021/02	Black Lives Matter	Giménez, Muriel
76	2021/06	Hacia un tratado internacional contra las pandemias	Velázquez, Germán
76	2021/06	Brasil al límite	Brito, Taiza
76	2021/06	Cal escoltar la ciència	Brunet i Mauri, Joan
76	2021/06	Tanques en Rangún	Polo, Higinio
76	2021/06	Las personas migrantes temporeras durante la crisis sanitaria de la COVID-19: el caso de Huelva	Delegació de Huelva de l'AA Pro Derechos Humanos de Andalucía (APDHA)
76	2021/06	De cinema i fugitius Nazis	Giménez, Muriel
77	2021/10	RD Congo: la inercia de la violencia	Navarro Milián, Iván
77	2021/10	Resolució 1325: Quin impacte té en la dona congoleesa afectada per conflictes armats?	Chideka, Mado
77	2021/10	La corporalidad femenina negra: cuerpos para el servicio y la vejación	Mena-Valde-rrama, Leidys
77	2021/10	Àfrica s'ha d'alliberar del model neoliberal imposat pel Nord.	Giménez, Josep Ramon
77	2021/10	"Lutte pour le Changement", un moviment no-violent en un país en guerra	Mwendike, Micheline

Publicació de la Lliga dels Drets dels Pobles • núm. 77 • octubre 2021

papers

LLIGA DELS DRETS DELS POBLES

RD Congo: la inercia de la violencia
Iván Navarro Milián

Resolució 1325: Quin impacte té en la dona congoleesa afectada per conflictes armats?
Mado Chideka

La corporalidad femenina negra: cuerpos para el servicio y la vejación
Leidy Emilian Mena Valderrama

Àfrica s'ha d'alliberar del model neoliberal imposat pel Nord
entrevista per Josep Ramon Giménez

"Lutte pour le Changement", un moviment no-violent en un país en guerra
Micheline Mwendike

Fent comunitat: literatura de mercat, popular, local
Mar Garcia

El teatre per a combatre la violència contra les dones: una arma per transmetre valors
Marie-Stella Kitaga

Obra: Persona de colors 2
Autora: Bianca Batlle Nguema

Núm	Data	Títol	Autoria				
77	2021/10	Fent comunitat: Literatura de mercat, popular, local	Garcia, Mar	81	2023/02	Populisme, polarització i democràcia	Marcet, Joan
77	2021/10	El teatre per combatre la violència contra les dones: un arma per transmetre valors	Kitoga, Marie-Stella	81	2023/02	Cal acceptar la guerra amb resignació?	Font, Tica
78	2022/02	Reinvidicació de la poli-(è)-tica: a propòsit de la pandèmia	Botella, Joan	81	2023/02	El problema social més gran, a la base de molts altres, és l'accés a un habitatge digne.	Giménez, Josep Ramon.
78	2022/02	Murs i infraestructures per a la violència a les fronteres actuals	Ruiz Benedicto, Ainhoa	81	2023/02	Nicaragua, de la revolució a la dictadura	Corominas, Jordi i Vicens, Joan Albert
78	2022/02	El cuerpo femenino radicalizado II	Mena-Valde-rrama, Leidys	81	2023/02	El nou reglament d'estrangeria	Gómez Calderó, Irene
78	2022/02	Conversa amb els expresidentes de la Plataforma Vàlua de Sabadell.	Giménez, Josep Ramon	81	2023/02	La cultura de la violació	Giménez, Muriel
78	2022/02	"No és hora de deixar sola Colòmbia en un moment clau de la seva història"	Oliver Rojo, Alcía	82	2023/06	Eleccions i mobilitzacions	Mir, Jordi
78	2022/02	El conte de l'aneguet lleig o el "tercer actor imaginari": aïllament i literatura tutelada a la RDC	Garcia, Mar	82	2023/06	China, rival sistèmic global o hacia un nuevo orden mundial compartido	Ambrós, Isidre
79	2022/06	Ucraïna, la guerra que va començar fa vuit anys	Moreno, Jaume	82	2023/06	Drets humans?... Doncs comencem a parlar dels drets a la salut	Giménez, Josep Ramon
79	2022/06	Armamentisme i guerres	Montesinos, Davi	82	2023/06	ARTeneu: un projecte social necessari.	Direcció i coordinació de l'ARTeneu
79	2022/06	Els nous moviments respecte al conflicte del Sàhara	Vallbé Bach, Fermí	82	2023/06	La transición energética: contenidos y obstáculos.	Prat Carvajal, Enric
79	2022/06	"La salut m'importa només per estar sana. M'importa molt més com està el planeta"	Giménez, Josep Ramon	82	2023/06	Aquesta foscor en què confio.	Vicens, Joan
79	2022/06	Cada dia de la meua vida he demanat la pau	Oliver, Alcía	82	2023/06	De persones refugiades: de la crua realitat a la dura al·legoria	Giménez, Muriel
79	2022/06	De judicis plens d'injustícia	Giménez, Muriel	83	2023/10	En busca del callejón con salida	Serrano, Sebas
80	2022/10	Amazonia, una oportunitat per a la resistència de la família	Vélez, Jorge	83	2023/10	Arquitectura de la desinformación	Salgado, Aldo
80	2022/10	El legado de la Comisión de la Verdad en Colombia	Ardila, Dorys	83	2023/10	Ramon Alberch, la humanització de l'arxivística	Giménez, Joan Ramon i Gilabert, Lita
80	2022/10	Mèxic: La convivència entre la política i el crim organitzat està darrere dels assassinats i agressions a periodistes	Giménez, Josep Ramon	83	2023/10	Transición energética y crecimiento o decrecimiento	Prat Carvajal, Enric
80	2022/10	En el tercer espacio	Ruiz Molina, Encarna	83	2023/10	Un viatge d'Empatia i de Transformació Personal	Riera Sayol, Anna
80	2022/10	Biblioteca de Can Puiggener: 50 anys fent barri.	Pérez Costa, Margarita; Torres Oliva, Joan Carles	83	2023/10	Israel i Palestina: la guerra latent també al cinema	Giménez, Muriel
80	2022/10	Memòria de la nostra guerra: cinema i Guerra Civil Espanyola	Giménez, Muriel	84	2023/10	La necesidad de un feminismo decolonial	Mena-Valde-rrama, Leidys
				84	2023/10	No en nuestro nombre	Cohen Medina, Lauren
				84	2023/10	De la jubilació activa i activista	Giménez, Josep Ramon
				84	2024/02	El tercer sector: reptes de present i de futur	Brunet i Mauri, Joan
				84	2024/02	COHABITAC, treball en xarxa per la construcció d'habitatge social	Esteve Sala, Pere
				84	2024/02	El cinema i el conflicte nord-irlandès	Giménez, Muriel

85	2024/06	El perill ultra a Europa i com fer-li front	Karvala, David
85	2024/06	Emergència climàtica y colapso	Pajares, Miguel
85	2024/06	De mestres i fosses comuns	Giménez, Muriel

Cantero, Beatriz	De la violència estructural del sistema racista i patriarcal	Giménez, Josep Ramon	85
Casamartina, Rosa	30 anys de Drapaires d'Emaus a Sabadell	Giménez, Josep Ramon, i Basterretxea, B.	49
Civil, Oriol	L'SCAI: resposta de la societat civil davant del fet migratori	Ferrer, Carme	30
Colau, Ada	La Plataforma, fre als desnonaments d'habitatges	Giménez, Josep Ramon	52
Duran i Lleida, Josep Antoni	"En alguns països de l'Amèrica Llatina, la Democràcia Cristiana aposta pel neoliberalisme"	Farell, Núria	07
Escalona Requena, Juan	La prostitució a Cuba	Elizalde, Rosa Miriam	15
Fernández, Naiaria i Roldán, Joel	Cal escoltar la ciència	Brunet Mauri, Joan	76
Fisas, Vicenç	"La pau no és només absència de guerra"	Civil i Serra, Marta	11
Ghulam, Nadia	Cada dia de la meua vida he demanat la pau	Oliver, Alícia	79
González, Marcelo	El teatre social.	Basterretxea, B. i Pobeda, Ester	45
Guillén, Lucero	"Yo te pago para que cuides los bosques, pero cuando me dé la gana te saco".	Redacció	48
Griera, Eudald i Sedó, Carles	Els ateneus cooperatius, una eina de la Xarxa d'Economia Social i Solidària	Giménez, Josep Ramon	65
Idoyaga, José Vicente	Euskal Herria és quelcom més que Euskadi	Basterretxea, Begoña	43
Kabunda, Mbuyi	Àfrica s'ha d'alliberar del model neoliberal imposat pel Nord.	Giménez, Josep Ramon	77
Kafanya, Dolorosa	Entrevista a Dolorosa Kafanya	Boadella, Iris	46
Karrouch, Laila	Laila Karrouch, guanyadora del premi Columna Jove 2004	Morgui, Neus	30
Larrosa, Manel	El model de ciutat és el metabolisme de la ciutat futura i sobre això no hi ha res a Sabadell	Giménez, Josep Ramon	68

Segon índex per ordre alfabètic de les persones entrevistades

Persona entrevistada	Titular	Entrevistador/a	Núm
Abellán, Eva	El problema social més gran, a la base de molts altres, és l'accés a un habitatge digne.	Giménez, Josep Ramon.	81
Alberch, Ramon	Ramon Alberch, la humanització de l'arxivística	Giménez, Josep Ramon Gilbert, Lita	83
Alexandre i Natàlia	Refugiats txetxens a Catalunya	Huybens, Rita	30
Angotti, Valentina	Name Kitchen, la cocina sin nombre que cocina mucho más que comida	Bécares, Bárbara	75
Ardila, Doris; Yemail, Gladys; Cabrera, Olga A.	Des de Sabadell, colombianes per Colòmbia	Giménez, Josep Ramon	69
Argemí, Aureli	Conversa amb Aureli Argemí	Macià, Teresa, Basterretxea, B.	47
Arreaga, Ligia	Darién, Panamá, perseguida per defensar la llacuna	Giménez, Josep Ramon	64
Artés, Montserrat	"La salut m'importa només per estar sana. M'importa molt més com està el planeta"	Giménez, Josep Ramon	79
Barba, Isidoro	En el compromís antiracista	Giménez, Josep Ramon	56
Bartolí, M. Antònia	Quan la banca i l'ètica caminen juntes	Giménez, Josep Ramon	67
Beunza, Pepe	Amb el pacifisme a les venes.	Giménez, Josep Ramon	53
Brunet Mauri, Joan; Asensio, Sergio	Conversa amb els expresidents de la Plataforma Vàlua de Sabadell.	Giménez, Josep Ramon	78
Canela, Andoni	Patejant-se el món amb la Natura a l'objectiu	Giménez, Josep Ramon	60
Canet, Enric	Un escolapi al Raval de Barcelona	Giménez, Josep Ramon	62

Persona entrevistada	Titular	Entrevistador/a	Núm
Latouche, Serge	El decreixement.	Basterretxea, Begoña i Boadella, Iris	44
Longwe, Sara	Un altre feminisme: Àfrica.	Bastardes, Clara	35
Luzala, Sylvie	Drets humans?... Doncs comencem a parlar dels drets a la salut	Giménez, Josep Ramon	82
M'baye, Babacar i Raquel Guerola	De professió, atenció a l'immigrant: l'entrevista a en Babacar i la Raquel, dues persones que gestionen el dia a dia de l'ESCAI	Giménez, Josep Ramon	63
Maduell, Maria Lluïsa	Una vida amb el poble Chayuita	Carné, Isidre	23
Martínez, Pepa	Lafede.cat no és un domini d'Internet	Giménez, Josep Ramon	71
Martínez, Quilo	Entrevista a Quilo Martínez, un sabadellenc de Xile	Giménez, Josep Ramon	50
Mbuyi Kabunda Bady	La dictadura blanca fue substituïda por la dictadura negra	Cascón, Carles	24
Montaño, Teresa	Mèxic: La convivència entre la política i el crim organitzat està darrere dels assassinats i agressions a periodistes	Giménez, Josep Ramon	80
Morera, Rosalia	Ningú sense sostre.	Basterretxea, B. i Giménez, Josep Ramon	61
Oliveres, Arcadi	Amb l'activisme a les venes	Giménez, Josep Ramon	54
Otero, Rosa	ACNUR o la progresión ascendente de los refugiados, entrevista a Rosa Otero	Giménez, Josep Ramon	57
Petrona Suárez, Aida	Dona, indígena i presidenta.	Giménez, Josep Ramon	57
Puerto, Betty	Construyendo redes locales, nacionales e internacionales.	Boadella, Iris	59
Puig, Francesc	Salut i immigració, amb Francesc Puig	Basterretxea, Begoña	42
Ramiro, Laia; Palau, Clara; Rosado, Ana	"Punts rebels", més que un calendari.	Giménez, Muriel	73
Ramonedà, Josep	"Cap a la democràcia en la societat global?"	Farell, Núria	15

Saini, Valentina	La Primavera Àrab, un any després	Giménez, Josep Ramon	51
Segura, Antoni	"L'única solució justa passa pel referèndum d'autodeterminació"	Farell, Núria	06
Suárez, Josep Manuel	De la jubilació activa i activista	Giménez, Josep Ramon	84
Vázquez, Maria del Rosario	"No és hora de deixar sola Colòmbia en un moment clau de la seva història"	Oliver Rojo, Alicia	78
	Preservem l'Amazònia, preservem el planeta	Garcia, Ester	72
Velez, Jorge	De la serra, l'expressió artística i l'educació popular a l'amor per la selva amazònica	Giménez, Josep Ramon	72
Vélez, José	Jorge Vélez, 18 anys amb la Lliga a la selva amazònica	Huybens, Rita	56
Vila, Núria	Dones empoderades en la lluita per la justícia de gènere i els drets humans.	Giménez, Josep Ramon	75
Yolanda (Ecuador), Touraya (Marroc) i Cristina (Senegal)	Tres històries de vida de tres dones immigrants	Ferrer, Carme i Morgui, Neus	30
Zaratiegui, Ana	Entre tendes de campanya.	Giménez, Josep Ramon	55

El perill ultra a Europa i com fer-li front

David Karvala

Activista de la UCFR i militant de Marx21.net

Manifestació UCFR- Jornada Internacional 23 Març 2019

Fa mesos que arriben advertències respecte a una pujada de les extremes dretes a les eleccions europees. Tristament, les previsions s'han complert.

En aquest article faré un breu resum dels resultats. Sens dubte, els pròxims dies, setmanes i mesos s'escriuran molts altres articles parlant d'això. Dedicaré una mica més de temps a intentar analitzar el significat d'aquesta pujada. D'això també se'n sentirà parlar bastant als mitjans. Finalment, tractaré el que em sembla el punt clau: què és i com es pot combatre de manera efectiva l'extrema dreta. Per fer-ho, em basaré en l'anàlisi d'experiències reals de les lluites en aquest àmbit, qüestió que els mitjans no solen tocar.

Pugen els ultres

La xifra global és que les extremes dretes obtenen més de 150 escons en un Parlament Europeu de 720. La complicació és que els ultres

formen dos diferents grups parlamentaris, i hi ha partits d'extrema dreta que no formen part de cap d'aquests grups. Això fa difícil fer càlculs exactes. En tot cas, és una pujada molt preocupant. Especialment en alguns països.

El partit feixista Reagrupació Nacional de Marine Le Pen va ser la primera força a França, amb més del 30% del vot. El president Macron ha convocat eleccions legislatives anticipades per a finals de juny: no em vull ni imaginar la formació d'un govern de Le Pen a França. Però, passi el que passi en termes institucionals, l'avenç electoral de l'extrema dreta dona més confiança a cada botxí feixista al carrer, a cada policia racista.

L'extrema dreta també va guanyar a Itàlia, sota la forma de Fratelli d'Italia, de la primera ministra actual, Meloni, amb el 29%. A Hongria, FIDESZ, del mandatari actual Viktor Orbán, va obtenir el 45%.

Per la seva banda, Alternativa per Alemanya va aconseguir el segon lloc, amb el 16%, just davant del partit socialdemòcrata, al govern.

A l'Estat espanyol, VOX ha pujat de 4 a 6 escons a aquestes europees. A les de 2019, va obtenir 1.388.681 vots, el 6,3%; aquesta vegada han estat 1.678.218 vots, el 9,6%. I pel que fa a les legislatives de novembre de 2019, VOX va obtenir 3.656.979 vots, el 15,1%, i a les de juliol de 2023, 3.031.308, el 12,4%. És a dir, el resultat és molt preocupant, però no representa un augment comparable amb el d'alguns països europeus.

Dit això, cal afegir un altre detall, no menor, que és la irrupció de la candidatura instrumental del youtuber ultra, Alvisé. La seva agrupació d'electors "Se acabó la fiesta" va obtenir 3 escons, amb 800.763 vots, el 4,6%. És un resultat xocant, perquè és un personatge que obre la porta a l'assetjament, la difusió de mentides i que va reconèixer

Nit 9-06, protesta urgent i espontània contra l'extrema dreta

que un objectiu central per presentar-se era obtenir la immunitat com a eurodiputat, per protegir-se davant d'una sèrie de judicis que té pendents. El web de la candidatura no inclou cap idea o proposta política, però sí un titular respecte a “pedòfils i pederastes”; en això, imita un tema favorit del bolsonarisme al Brasil i dels [conspiranoics de QAnon als EUA](#).

Després d'aquest resum molt breu d'alguns dels resultats, fem una mica d'anàlisi.

Hi ha moltíssims debats al voltant del fenomen de l'extrema dreta. Aquí només ens hi caben unes pinzellades.

Són o no són feixistes?

És un debat etern que es basa en diverses confusions.

Primer, perquè l'extrema dreta és molt diversa. És com preguntar (mirant cap a un altre punt del ventall polític): “els partits a l'esquerra del PSOE, són revolucionaris, o no?”. L'extrema dreta inclou organitzacions realment feixistes; és a dir, que cerquen construir un moviment capaç d'acabar totalment amb la democràcia limitada actual, i això passa, entre altres coses, per trencar completament tota l'organització de la classe treballadora.

També inclou l'extrema dreta po-

pulista, que es presenta a les eleccions amb discursos d'odi només per fer un gir cap a la dreta dins el sistema actual, sense plantejar-se ruptures, ni intentar construir un moviment de base. També estem veient cada vegada més exemples de partits conservadors que giren, completament o en part, vers posicions d'extrema dreta.

Aquests corrents són diferents però també es retroalimenten mútuament, col·laboren sovint. A més a més, una organització pot canviar, com ha passat amb Alternativa per Alemanya, que va començar com a “merament” ultradreta populista, però ara està controlat per autèntics neonazis.

La segona part de la confusió prové de la visió escolàstica que defineix el feixisme de manera molt

estreta, excloent de la definició qualsevol organització posterior a 1945. Aquesta visió és tan inútil com aquella que qualifica gran part del ventall polític actual europeu com a feixista. Si VOX és igual que el PP, és igual que el PSOE, és igual que Sumar... no tenim la capacitat per entendre res; passa el mateix si diem que encara que facin proclames obertament nazis, no poden ser feixistes perquè la nostra definició diu que no ho poden ser. El més greu, en ambdós casos, és que això porta a la passivitat.

Les diferències entre les forces d'extrema dreta no es reproduïxen de manera clara en els diferents grups al Parlament Europeu, almenys en els grups de l'últim mandat.

Els mitjans solen assenyalar el grup Identitat i Democràcia (ID) com d'extrema dreta, i el terme és més que justificat: l>ID inclou la flor i nata de l'eurofeixisme, el feixisme amb corbata. Parlem de l'FPÖ d'Àustria; Vlaams Belang de Flandes; Rassemblement National de Le Pen; la Lega de Salvini. L>ID inclou l'AfD d'Alemanya, però les declaracions del seu candidat excusant les SS de Hitler van ser massa, i se'ls va expulsar. Però el grup també inclou el Partit Popular Danès, d'extrema dreta populista, no feixista com a tal.

Mentrestant, els mitjans de vegades es refereixen al grup Conservadors i Reformistes Europeus com a grup d'extrema dreta, però el presenten

Manifestació impulsada per KEERFA davant el tribunal en l'últim dia de judici contra Alba Daurada

com a més moderat que l'ID. És cert que inclou l'NVA, un partit de la dreta populista flamenca, i el PiS de Polònia, horriblement racista, però ara per ara no feixista. Però el partit més fort d'aquest grup és actualment Fratelli d'Italia, de Meloni, hereu directe del feixisme de Mussolini. Les diferències entre els grups no són de principis, sinó de qüestions tàctiques i de protagonisme.

Racisme i feixisme

Un altre error és treure importància a l'extrema dreta, perquè "tots els partits/governos són racistes". Tristament és cert que tots els governs europeus apliquen polítiques racistes; el recent nou [pacte contra la migració i l'asil](#) (PEMA) n'és un exemple.

Però no es pot reduir el feixisme al racisme: promou altres mals, com el masclisme, la LGTBfòbia, i en última instància —com s'ha dit més amunt— cerca destrossar tota l'organització de la classe treballadora.

A més a més, tot capitalisme és racista, des dels seus inicis. Com hem explicat més amunt, si totes les societats capitalistes són feixistes, el terme deixa de tenir utilitat: els nazis i els governs anteriors serien iguals. I tràgicament no va ser així. De fet, un terrible [error del partit comunista alemany](#) als anys 30 va ser precisament negar-se a veure la diferència entre el partit nazi i els partits establerts, també racistes i repressors, però no feixistes.

El racisme està empitjorant avui, en part com a resposta a la crisi. Les classes dirigents prefereixen que la gent culpi les persones migrants que no pas a ells. Però també, en part, impulsat per la pujada de l'extrema dreta. El racisme i el feixisme no són la mateixa cosa, però sí que estan relacionats, de manera dialèctica.

Tenim un problema

Dit tot això, més enllà dels debats, ara gairebé tota persona i tota organització progressista reconeix

Fòrum social contra la islamofòbia i tota mena de racisme

que tenim un greu problema amb la ultradreta. En canvi, l'any 2010, quan vam començar Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, era típica l'objecció que el feixisme era cosa del passat, i ja no representava un problema.

Però malgrat això, sovint es manté la passivitat. Si abans el problema no existia, ara és tan gran que ens supera i no hi ha res a fer.

Fins i tot si s'accepta que cal combatre l'extrema dreta, hi ha, de nou, molta confusió sobre què cal fer. Aquí es tractaran breument algunes de les confusions típiques, abans de dibuixar per sobre una altra visió.

Un element clau d'aquesta anàlisi és la idea de la pràctica basada en les proves, un concepte derivat de la infermeria i la medicina. Sovint s'apliquen tractaments simplement perquè sempre s'ha fet així, perquè

algú pensa que és el que toca, sense proves reals.

Però en realitat hi ha molta experiència, en aquest cas, de lluites contra el feixisme; tant de fracassos com de victòries. Si volem guanyar —i aquesta vegada no ens podem permetre perdre— hem de basar-nos en aquesta experiència, i no en els tòpics i les suposicions.

Trencar els tòpics

"No parlar-ne per no donar-los publicitat": És una de les estratègies de gran part de l'esquerra francesa per no parlar del Front National de Le Pen durant aquests 40 anys. L'estratègia ha fracassat. Si ells surten als mitjans cada dia i per tot arreu, no serveix de res que callem. No hem de debatre amb ells, no els hem de fer retuits dient "mira què estan dient", això sí que els pot ajudar. Però sí que ens hem de mobilitzar explícitament en con-

Fòrum social contra la islamofòbia i tota mena de racisme

Stand up to racism-Londres

tra seva; els hem de denunciar amb noms i cognoms, i assenyalar-los pel que són.

“Llibertat d’expressió”: Cal defensar la llibertat d’expressió de les persones, tant individualment com col·lectivament. L’extrema dreta amenaça no només la llibertat d’expressió, sinó el dret a existir de moltíssimes persones en la nostra societat. El feixisme no és una opinió sinó un crim contra la humanitat en potència. La llibertat es defensa combatent el feixisme, no permetent que creixi.

“Cal presentar un programa alternatiu”: Es diu que si l’extrema dreta presenta propostes falses davant de la crisi, l’esquerra ha de presentar propostes millors, una alternativa real al sistema. Però ni tan sols l’esquerra radical és capaç de posar-se d’acord en un programa compartit, ni parlem d’intentar acordar una alternativa anticapitalista conjunta amb l’esquerra més àmplia. En tot cas, tot això és confondre tasques diferents. És cert que caldria una esquerra més forta, i especialment una esquerra que plantegi una alternativa radical al sistema, en lloc de simplement intentar gestionar-lo amb algun retoc. Però no podem esperar que això es resolgui abans de combatre l’extrema dre-

ta, ni cal fer-ho. L’experiència real és que no cal un programa alternatiu per aturar l’extrema dreta. La clau és la mobilització col·lectiva i unitària contra el racisme i el feixisme, sense més programa.

Parlem-ne.

La lluita unitària

La base de la lluita unitària contra l’extrema dreta és un fet innegable; el feixisme és una greu amenaça per a grups de persones molt diversos. La seva pujada al poder la patiríem totes les esquerres, no només l’esquerra radical; tot el sindicalisme, les dones, les persones LGTBI+, les persones racialitzades, les persones musulmanes i jueves, les minories nacionals i lingüístiques...

Tenim un interès objectiu compartit a combatre l’extrema dreta, més enllà de les nostres diferències, i això es pot convertir en un moviment molt efectiu.

Els moviments unitaris actuals arrenquen el 1977 amb la formació de l’Anti Nazi League (ANL) a la Gran Bretanya, per combatre el National Front en aquest país, que llavors era molt més fort que el petit grup del mateix nom de Jean-Marie Le Pen a França. L’ANL incloïa gent molt diversa, de les esquerres,

del sindicalisme, organitzacions de persones migrants... i tenia un moviment germà molt important, Rock Against Racism. El 1981, amb manifestacions i altres accions al carrer, concerts, cartells, fullets, adhesius, xapes... havien derrotat el National Front.

A les últimes dècades, el moviment unitari a la GB ha adoptat diferents noms, com Unite Against Fascism i més recentment Stand Up To Racism, i s’ha anat adaptant a les circumstàncies, però la feina ha tingut efecte. La Gran Bretanya té un govern molt racista, és cert, però és potser l’únic país europeu on no hi ha cap partit d’extrema dreta mínimament fort. Per entendre’ns: tenen “Ayuso” al govern (fins al 4 de juliol), però no hi ha un VOX. A l’Estat espanyol tenim un PP i VOX, i es retroalimenteren.

A Grècia, fa uns anys, hi havia una vintena de diputats neonazis al parlament, i el partit neonazi Alba Daurada tenia 70 locals arreu del país. Gràcies, sobretot, a la feina de KEERFA, el moviment unitari a Grècia, es van tancar els locals, mitjançant campanyes locals, i les grans protestes van obligar l’estat a imputar els neonazis com a grup criminal. KEERFA va exercir d’acusació popular en el judici, amb

concentracions —algunes enormes— davant el tribunal. Ara els dirigents d'Alba Daurada són a la presó.

A Catalunya vam començar la Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR) a la tardor de 2010, per fer front al llavors partit feixista Plataforma per Catalunya (PxC). Van obtenir 75.000 vots a les autonòmiques de novembre de 2010 i gairebé van entrar al parlament. A les eleccions municipals de maig de 2011, PxC va obtenir 67 regidors arreu del país. Llavors era la presència institucional més forta de l'extrema dreta a tot l'Estat espanyol. A partir d'aquí, PxC només va viure derrotes. El maig de 2015 ho va perdre gairebé tot; va mantenir 8 regidors, allà on no es va fer la [campanya unitària](#) en contra. PxC va reconèixer l'efectivitat de la UCFR; van portar-nos a judici per la nostra campanya, però l'acusació va ser desestimada. Poc després, PxC es va dissoldre en VOX.

És cert que encara no hem pogut replicar aquell èxit contra VOX, per diversos motius.

Hem patit una important desmobilització. El 2015 teníem grups locals actius en territoris arreu del país. En derrotar PxC, molts d'aquests grups es van desarticlar. Després, vam patir els efectes afegits del confinament.

També hi ha el problema que VOX és un partit d'àmbit estatal, i molt més fort que PxC. És impossible derrotar-lo només dins de Catalunya. Fins ara, malgrat diverses iniciatives en altres territoris de l'estat, no existeix cap plataforma semblant mínimament forta fora de Catalunya.

Però els motius de fons per enfortir la UCFR a Catalunya, i per crear moviments semblants en altres territoris, hi segueixen sent. No és una mera hipòtesi, sinó una estratègia efectiva, demostrada a la pràctica. (Comento de passada que aquesta pràctica ara s'està estenent a escala global. Als últims anys s'ha anat teixint una xarxa internacional de

moviments unitaris: [World Against Racism and Fascism](#).)

I també una esquerra conseqüent

questa pràctica ara s'està estenent a escala global. Als últims anys s'ha anat teixint una xarxa internacional de moviments unitaris: [World Against Racism and Fascism](#).)

I també una esquerra conseqüent

No puc acabar sense afegir un argument que no és de consens, ni forma part de l'ideari de la UCFR, respecte a les esquerres.

La idea de lluita unitària d'àmplies capes de persones treballadores és, o hauria de ser, de sentit comú. Però en realitat, gran part de l'esquerra posa més fe en grans líders, sigui a Amèrica Llatina o aquí. Gran part de l'esquerra parla de la lluita social però dedica més esforços a l'activitat institucional. Una part important de l'esquerra encara pateix nostàlgia per l'URSS de Stalin, que des del meu punt de vista no ha de ser cap model per a l'alliberament de la gent treballadora. Mentrestant, molts grups de l'esquerra radical donen més importància a predicar els seus programes polítics que no pas a impulsar lluites àmplies amb persones treballadores reals i diverses.

Resumidament, molts sectors de l'esquerra no donen gaire importància a la construcció de moviments unitaris, com en aquest cas contra el feixisme i el racisme.

Així que aprofito per mencionar que pertanyo a una petita xarxa anticapitalista, [Marx21.net](#), que sí que dona prioritat a aquesta tasca i participa molt activament en la UCFR. Marx21 forma part d'un [corrent internacional](#) d'organitzacions que treballen en aquest sentit, a desenes de països arreu del món.

Nosaltres defensem el socialisme des de baix, i no lamentem la caiguda del capitalisme d'estat a l'URSS; rebutgem tota potència imperialista, l'OTAN i Rússia incloses; defensem la lluita unitària contra tota mena d'opressió; no rebutgem l'àmbit electoral, però tenim clar que la clau és la lluita social des de baix... Qui tingui interès en la nostra proposta anticapitalista, que es posi en [contacte](#) amb nosaltres.

Però torno a insistir que no cal que ens posem d'acord en això per col·laborar en la UCFR. La màgia d'Unitat és que la formem persones i entitats molt diverses, amb visions molt diferents sobre moltes coses. Ens unim en una lluita concreta, per fer una feina concreta, la qual cosa no exclou que amb això teixim moltes complicitats, amb efectes positius en altres àmbits, però aquesta és una altra història...

Així que davant la situació molt preocupant amb l'extrema dreta a Europa —de fet, al món sencer— animo a tothom que vulgui fer-hi front a sumar-se a la UCFR, a col·laborar amb el seu grup local, si n'hi ha, i a ajudar a crear-ne un, si no n'hi ha.

Setembre 2022 Primera assemblea general d'UCFR amb 30 persones d'entitats i territoris diversos

Emergencia climática y amenaza de colapso

Miguel Pajares

Antrop3leg social, investigador a la Universitat de Barcelona i escriptor

En los últimos años ha surgido un agrio debate en el seno del ecologismo sobre la idea del colapso, término que se utiliza para referirse a la quiebra a gran escala de la civilización capitalista. El colapso estaría causado por el conjunto de crisis que padecemos y que en la actualidad están agrandándose. La más debatida es la crisis climática, pero hay también una crisis de pérdida de biodiversidad, otra en ciernes de disminución de recursos energéticos y unas cuantas más relacionadas con los límites planetarios y las estructuras del sistema de acumulación capitalista.

De acuerdo con eso, el colapso sobrevendría cuando superáramos cierto nivel de calentamiento global y se produjese un cúmulo de impactos climáticos a los que ya no podríamos hacer frente —sequías gigantes, incendios imposibles de apagar, ciclones y lluvias torrenciales de grandes dimensiones, pérdida generalizada de cosechas...—, impactos que vendrían acompañados de otras crisis no menos graves, como

son la escasez de agua potable, la creciente insuficiencia de recursos energéticos y minerales, las crisis financieras derivadas de lo anterior y, finalmente, la ruptura en mil pedazos de la cadena internacional de suministros. El colapso no tendría por qué producirse de forma repentina, sino que podría irse dando por etapas, generando situaciones que serían cada vez más graves, al tiempo que disminuirían nuestros medios para hacerles frente. Pero, sea más lento o más abrupto, el colapso daría lugar a situaciones generalizadas de hambre y sufrimiento humano.

Hay muchos ecologistas que advierten desde hace tiempo que no estamos afrontando con rigor la emergencia climática (ni las demás crisis relacionadas con los límites planetarios) y ello nos llevará indefectiblemente al colapso. Y el acerbo debate al que me refiero surge cuando otros ecologistas acusan a los primeros de colapsistas y dicen que divulgar la idea del colapso es desmovilizador y no ayuda a luchar contra la emergencia climática. Hablar de colapso,

según esta postura, favorecería el pesimismo y la resignación: «si estamos condenados a sufrir una hecatombe global, para qué movilizarnos ahora por cambiar las cosas». Esta lucha, dicen, requiere que la gente tenga esperanza, que crea que aún es posible afrontar la emergencia climática, que centre su atención en los logros concretos que podemos alcanzar... Y así han surgido campañas como aquella que llevó por eslogan: «basta de distopías, volvamos a imaginar un futuro mejor», o libros que hablan contra «el mito del colapso».

Creo que el debate así planteado no le está haciendo ningún favor a la lucha climática y ecosocial. Se ha planteado como un debate entre quienes hablan del colapso como si lo creyeran inevitable y quienes rechazan esa idea, y la cosa no es tan simple. El colapso, ciertamente, no es inevitable, pero es una amenaza muy real, algo a lo que llegaremos si no hacemos un cambio de rumbo radical. En realidad, es algo hacia lo ya que estamos yendo, y sí,

podemos evitarlo, o al menos evitar sus impactos m1s graves, pero solo si nos apresuramos a hacer un conjunto de cambios profundos, generalizados y sist3micos. Creo que la amenaza que tenemos en el horizonte debe ser explicada sin paliativos, por muy aterradora que resulte, de la misma forma que deben ser explicadas, sin edulcoramiento alguno, las dimensiones de los cambios que debemos realizar para evitar el colapso.

Lo primero que debemos reconocer es que estamos en una situaci3n de emergencia clim1tica. Se ha utilizado mucho este t3rmino, gobiernos y parlamentos han declarado la emergencia clim1tica —el Parlament de Catalunya lo hizo hace 5 a1os—, pero ning3n gobierno se comporta como si de verdad se tratara de una emergencia, y menos a3n los poderes econ3micos. Tampoco la ciudadan1a lo ha asumido de forma mayoritaria, a juzgar por las opciones pol1ticas que se votan por doquier. La emergencia clim1tica no parece haberse entendido.

Y, sin embargo, en el 2024 nos sobran ya las evidencias acerca de la gravedad de la emergencia. Llevamos tiempo batiendo los r3cords de temperatura a1o tras a1o, tanto en tierra como en los oc3anos. En el 2023 las olas de calor fueron extraordinarias; la p3rdida de hielo en la Ant1rtida fue la mayor jam1s registrada; los incendios alcanzaron dimensiones hist3ricas; el verano boreal fue el m1s c1ldo de los 3ltimos 100 000 a1os —seg3n un estudio publicado en *BioScience* (Ripple et al., 2024)—.

Los cient1ficos nos hab1an dicho que superar un calentamiento global de 1,5 °C era peligroso para el conjunto de la humanidad, y que de ninguna manera deber1amos llegar a un calentamiento de 2 °C; sin embargo, en el 2023 tuvimos 38 d1as con temperaturas medias mundiales superiores al exceso de 1,5 °C, y ya sabemos que el calentamiento global de 1,5 °C —el que se da cuando ese incremento se mantiene de forma

consistente durante varios a1os— se alcanzará en torno al 2030, lo que nos lleva a un calentamiento de 3 °C o m1s en este siglo, seg3n la estimaci3n de Global Carbon Project (2023).

El Secretario General de las Naciones Unidas, Ant3nio Guterres, dijo a finales del 2023: «este a1o comunidades de todo el mundo han sido v1ctimas de incendios, crecidas y temperaturas abrasadoras. Los r3cords de calor registrados en todo el mundo deber1an provocar escalofr1os a los l1deres mundiales» (WMO, 2023). La realidad es que estamos sufriendo ahora impactos clim1ticos que hace dos d3cadas el IPCC los esperaba para el 2050, como que en el Reino Unido se alcancen picos de 40 °C, o que en la pen1nsula ib3rica los veranos superen los 40 °C de forma habitual (Ord31ez, 2022).

La crisis clim1tica se acelera y, a medida que siga avanzando, las olas de calor, los incendios, las sequ1as y las inundaciones ir1n volvi3ndose m1s devastadoras; y con ello aumentar1 la p3rdida anual de las cosechas y la escasez de agua potable. En el 2019, m1s de 11 000 cient1ficos firmaron una carta en la que se dec1a que, si no se realizan acciones a gran escala, el cambio clim1tico provocar1 «sufrimientos humanos indecibles» (Ripple et al., 2020).

De eso hablamos cuando decimos emergencia clim1tica. Y no solo de

eso. Tambi3n hay que saber que si seguimos calentando la atm3sfera vamos a desatar procesos naturales de retroalimentaci3n que ya no podremos controlar de ninguna manera y que constituir1n una amenaza existencial para la especie humana. El permafrost ha comenzado ya a descongelarse y puede liberar a la atm3sfera una cantidad de metano y de CO₂ que lleve a estadios muy superiores de calentamiento; como tambi3n puede liberar esos gases de efecto invernadero el deshielo de los polos o el desequilibrio de los clatratos de metano que hay en las plataformas continentales de los oc3anos; o como puede hacerlo la muerte de los bosques. La posibilidad de superar esos puntos de inflexi3n es lo que m1s preocupa a los cient1ficos. El IPCC dijo que pueden estar m1s cerca de lo que antes se cre1a y que con un calentamiento que se acerque a 2 °C podr1amos sobrepasar ya el umbral cr1tico en el que todo comience a acelerarse (IPCC, 2022). La humanidad ha entrado en un terreno desconocido: desde que existen las civilizaciones humanas nunca hab1amos tenido una temperatura atmosf3rica como la actual y mucho menos como la que podemos llegar a alcanzar.

Y el cambio clim1tico es solo uno de los l1mites planetarios que estamos sobrepasando, de modo que la amenaza de colapso es evidente. No creo que desde la ciencia y el ecologismo deban esconderse estas realidades por miedo a provocar

desánimo o resignación. Es más, no creo que la comprensión de la realidad provoque desmovilización. Bien al contrario, la juventud comenzó a movilizarse por el clima cuando estas cosas llegaron a su conocimiento. De modo que las dimensiones de la amenaza climática y el riesgo de colapso deberían ser explicados en toda su amplitud. Como también debe explicarse cuáles son las alternativas, cómo puede afrontarse la emergencia y cómo se puede evitar finalmente el colapso. Porque estamos obligados a tratar de evitarlo.

Y la alternativa no pasa por mantener una economía y un sistema que requiere de un crecimiento económico continuado. El actual modelo capitalista tiene una demanda energética en aumento que impide prescindir de los combustibles fósiles por más que se desarrollen las energías renovables. Muchos gobiernos de todo el mundo se comprometieron en torno al 2020 a que en el 2030 habrían reducido sus emisiones a la mitad, pero estamos en el 2024 y las emisiones siguen creciendo (UNEP, 2023; IEA, 2024). Todas las promesas climáticas de los gobiernos y las corporaciones son papel mojado si no conseguimos reducir las emisiones de forma drástica, y eso no lo lograremos si todos los grandes negocios emisores siguen creciendo. Las empresas petroleras y gasistas, las automovilísticas, las agroindustriales, la industria ganadera, las aerolíneas, el transporte internacional, todos los que nos han conducido a la emergencia climática y ecosocial siguen con sus negocios y hacen lo posible por ampliarlos.

Para construir una alternativa real al actual estado de cosas debemos afrontar otra crisis muy relacionada con la climática: la crisis de la desigualdad. La brecha entre las personas más ricas y el resto no ha hecho más que incrementarse y cada crisis ha servido para ello. Incluso la generada por la pandemia, en la que buena parte de la población mundial se empobreció —el número de pobres aumentó en 160 millones (Oxfam, 2022)—, sirvió para que otra se enriqueciera y el número de multimillonarios creció en un 13,4 % (Kaplan, 2021). Las crecientes desigualdades son una amenaza civilizatoria que incluso reconocen los grandes poderes económicos, como se muestra en Davos (WEF, 2024), pero, además, están muy relacionadas con el calentamiento global: Oxfam calculó que el 1 % más rico produce tantas emisiones como los dos tercios más pobres de la humanidad (Oxfam, 2023). El consumo desmesurado de los ricos es una de las principales causas de la emergencia climática.

Las transformaciones que debemos hacer para afrontar la emergencia climática son sistémicas, no solo porque debemos reducir las desigualdades, sino también porque el mercado no hará nunca unos cambios que vayan contra las cuentas de resultados de las grandes corporaciones y poderes financieros. Necesitamos que lo público y lo común se imponga sobre el mercado y los intereses del capital, y que las políticas públicas sean preponderantes. El desarrollo de lo público debe servir para transformar el sistema de producción, distribución y consumo,

de manera que puedan satisfacerse las necesidades de la población con un consumo energético y de materias primas muy inferior al actual. Ello conlleva medidas como la relocalización de muchas de las industrias que se han deslocalizado hacia lugares lejanos, la transformación del sistema productivo para dejar de fabricar productos suntuarios, la organización del consumo de proximidad, la reducción drástica del transporte o el desarrollo de la industria de la reparación.

Debemos afirmar con rotundidad que hay alternativas frente al colapso, pero con no menos rotundidad debemos explicar que los cambios a realizar son de gran calado. No sirven las pequeñas reformas que dejan intacto el sistema.

Bibliografía citada

Global Carbon Project (2023), Fossil CO₂ emissions at record high in 2023.

IEA (International Energy Agency) (2024), CO₂ Emissions in 2023. A new record high, but is there light at the end of the tunnel?

IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) (2022), Climate change 2022: Impacts, adaptation and vulnerability.

Ord3nez, Rafael (2022), «El estado climático de la nación: “Tenemos un escenario que se esperaba para 2050”», El Independiente.

Kaplan, Juliana (2021), «El número de multimillonarios crece un 13,4 % en 2020, lo que convierte la pandemia en un buen negocio para los más pudientes», Business Insider.

Oxfam (2022), Las desigualdades matan.

Oxfam (2023), Climate Equality- A Planet for the 99%.

Ripple, William et al. (2020), «World Scientists' Warning of a Climate Emergency», *BioScience*, 70(1), 8-12.

Ripple, William et al. (2023), «The 2023 state of the climate report: Entering uncharted territory», *BioScience*, 73(12), 841-850.

UNEP (United Nations Environmental Program) (2023), Emissions Gap Report 2023: Broken Record.

WEF (World Economic Forum) (2024), Global Risks Report 2024.

WMO (World Meteorological Organization) (2023), 2023 shatters climate records, with major impacts.

¡Por un nuevo orden internacional ya!

Font: Rebelión Digital

Nos duele la situación de nuestro mundo, especialmente el genocidio de Gaza que no logramos parar, pero también los muertos y la destrucción de Ucrania que Estados Unidos y Europa sacrifican a sus intereses. También están la guerra en Sudán, las hambrunas en África, el saqueo de América Latina con los gobiernos neoliberales de Argentina, Perú, Ecuador, Chile, El Salvador... Y preguntamos “¿Hasta cuándo?”.

En Gaza se da lo máximo de la perversidad:” “Sentimos que nuestra impotencia se vuelve complicidad... Firmamos peticiones, comunicamos informaciones, gritamos nuestra disconformidad... pero no paran los bombardeos. La ONU y el Tribunal Internacional de Justicia se muestran totalmente impotentes.”

“Las redes sociales están jugando un papel importante para comunicar la verdadera realidad que silencian los grandes medios de comunicación nacionales e internacionales. Los jóvenes están despertando, comenzando en Estados Unidos, los siguen los de Europa, Australia y varios países más.”

“Otros abogan por un ‘nuevo orden internacional’. Cada vez más se ve

la necesidad de una ‘gobernanza mundial’ con una Constitución internacional cuyo cumplimiento cabal sea confirmado por los gobiernos y países. Mas allá de la ONU y de los Tribunales internacionales, tiene que redactarse las normas básicas de una ética intercultural asumidas por todos los países.” “Citemos dos nombres: el del pastor negro norteamericano Martin Luther King y el del jurista italiano Luigi Ferrajoli que han hecho aportes valiosos y fuertes llamamientos por un acuerdo universal sobre los derechos fundamentales básicos y para una ética mínima universal, junto a propuestas de muchos organismos de defensa de los Derechos Humanos, Derechos de los Pueblos, Derechos de la Naturaleza...”

¿Por qué hay tan pocos avances? “””¿Por qué los cristianos somos tan poco ‘sal, luz y fermento’ en estos organismos? Las nuevas generaciones nos pedirán y ya nos piden cuenta por la clase de mundo en ruinas que les estamos heredando.” “Tenemos ojos para no ver y corazón para no sentir.

Las cosas no avanzan porque nosotros no avanzamos lo necesario... y los que algo hacemos, démonos cuenta que no es suficiente. Si no dejamos nuestro confort individual y familiar, colaboramos a todos los genocidios que denunciamos”

“Los cristianos tenemos las propuestas del Pueblo de Jesús que comenzó a existir por la ruptura de Abraham y Sara cuando decidieron dejar sus tierras, su país, su organización esclavista y su religión que todo lo justificaba.” “¿Cuándo seremos coherentes con nuestro nombre? ¿Qué más necesitamos?”

Pedro Pierre: Sacerdote diocesano francés, acompaña las (CEB) urbanas y campesinas de Ecuador, país adonde llegó en 1976.

Revista Rebelión (17/5/24)

Bancarrotta del fundamentalismo eurocéntrico

Font: Desinformémonos: Ilustración “Los niños de Gaza” / The New Arab.

En 2009 Ramón Grosfoguel escribió un ensayo titulado “Los derechos humanos y el antisemitismo después de Gaza”, donde aborda la cuestión de los fundamentalismos¹.”

“”La historia se escribe con la violencia de los poderosos como argumento central, justificado con discursos sobre ciudadanía, democracia y derechos humanos. Esta es la hora en que se caen las máscaras y aparece una realidad tan desgarradora como insoportable. Los estudiantes de cientos de universidades estadounidenses y europeas están contribuyendo a destapar esta realidad.””

¹ Grosfoguel, Ramón (2009), “Los derechos humanos y el antisemitismo después de Gaza”, *Universitas Humanística*, 68(68).

Raúl Zibechi revista REBELIÓN, 16/05/24

Parlem de la violència estructural del sistema racista i patriarcal

amb Beatriz Cantero

Feminista antiracista, professora associada universitària, forma part de l'equip de Mujeres Pa'lante

En realitat, masculinitat i machisme no tendrien por què ir junts, perquè el machisme és la expressió del patriarcat que fa que se construeixi un món on les relacions de poder són més fortes per als homes i això explica tot un imaginari de sometiment per part de les dones i de més poder per part dels homes. I masculinitat, simplement és l'aspecte masculí de la societat que no està o no hauria d'estar relacionat amb aquesta jerarquia de poders.

una manifestació natural, sinó que se tracta de construccions culturals canviants en el transcurs dels temps i en funció de les societats.

Claro, si piensas en la diferencia de sexo y género, el sexo se relaciona con características ligadas a la condición biológica, la diferencia de cromosomas, de hormonas, etc. Y el género es una construcción social que nos pone en situación de jerarquía. Yo no soy una experta en los temas de la masculinidad, ya que me he dedicado más a la crítica feminista, pero, con los compañeros que trabajan estos temas siempre hablamos de la necesidad de construir imaginarios de poder que hacen que tú, que has nacido con un sexo determinado, tengas un comportamiento determinado

¿Es posible que en las sociedades primitivas los roles de la mujer y el hombre ya estuvieran muy definidos en las tareas domésticas y de crianza y en las de provisión de alimentos y de defensa del territorio?

Sí, pero debemos tener en cuenta que quienes han estudiado y desarrollado estas teorías de la prehistoria y la antigüedad han sido mayoritariamente hombres. Recientemente hay muchas pruebas y hallazgos en estudios antropológicos feministas que nos hablan de mujeres guerreras y de mujeres cazadoras. Claro que las mujeres tenemos esta diferencia biológica fundamental que es la maternidad, que implica un periodo de gestación y de cuidado de los bebés que nos condiciona de forma natural. Pero hay muchos lugares donde los niños y las niñas se crían en comunidad. Eso permite que algunas mujeres también se liberen y puedan salir a cazar o combatir, mientras que otras se quedan al cuidado de los más pequeños.

Quando apareix el afany de poder, de domini, tant sobre la dona com sobre la riquesa o els territoris ¿és quan l'home desenvolupa ese comportament de macho alfa?

Claramente. El patriarcat és una concepció que posa als homes en una posició favorable al poder i a la jerarquia. De ahí nacen las disputas territoriales y emergen los conflictos, las colonizaciones, las disputas, la violencia. Una de las demandas que tenemos como feministas es que queremos tener nuevos pactos de relación entre hombres y mujeres.

¿Ese patriarcat i comportament machista de la societat se va transformant culturalment?

Quizá porque la masculinidad no es

Yo creo que no es lo mismo el patriarcado de nuestros abuelos que el de ahora. El patriarcado se va reinventando con el transcurrir de los tiempos. Si pensamos, por ejemplo, en el caso de mi abuela que no pudo estudiar y que no podía votar, entonces hemos avanzado en la conquista de derechos, así como en el mismo movimiento feminista al que no obstante aún le falta mucho camino por recorrer. Pero en esa evolución yo veo con muchísima esperanza que haya parejas que comparten más el cuidado de los niños. Ya nadie, por ejemplo, se extraña de ver que un padre acuda al ambulatorio con sus hijos, cuando antes sólo acudían las madres. Entonces yo veo que se van produciendo cambios culturales, aunque sea muy lentamente.

¿El patriarcado alcanza un grado mayor cuando se ejercita desde estructuras de poder, de jerarquía?

Sí. Por eso te decía que el patriarcado, en esta dominación por género, va de la mano del capitalismo, que se basa en la división por clases. Y si trasladamos esta división al colonialismo entenderemos que haya también pueblos europeos dominantes y pueblos colonizados.

Claro, en el transcurso de la historia ese poder de dominio se concentra en las potencias del norte que irrumpen para ampliar sus riquezas en las sociedades colonizadas a las que explotan y consideran inferiores, dando lugar a la violencia...

Las personas que hemos sido colonizadas hemos tenido que hacer un esfuerzo mayor para darnos cuenta de lo colonizadas que estábamos como paso previo para construir un nuevo modelo. Muchas de las personas que veníamos a estudiar a Europa, pensábamos que aquí íbamos a aprender. Y por supuesto que aprendimos, pero también fue un momento que, en lo personal, pude valorar y darme cuenta de lo que yo aportaba desde ese sur global. Entonces ha sido muy interesante darse cuenta de que sí que he aprendido, pero también que he aportado cosas. Un ejemplo, la mirada con respecto a los trabajos co-

munitarios, la mirada comunitaria de la sociedad. Aquí se vive en una sociedad muy individualista. Entonces, la gente que venimos de culturas latinoamericanas, africanas y/o asiáticas estamos muy instaladas en la importancia de la comunidad, en la necesidad de ser solidarios. Quizás se deba a que no teníamos otra manera de sobrevivir. Esta es nuestra cultura, que siempre está buscando la pertenencia al grupo. Pero para mí no era una opción juntarme sólo con gente migrada, en cambio, ahora estoy implicada en varios espacios de organización feminista y, en especial, con Mujeres Pa'lante, que es una asociación de mujeres migradas. Lo que hacemos es tener una red de apoyo y un espacio de encuentro. Ahí valoramos la importancia que le damos a lo comunitario y darnos cuenta de que esto es bueno y de que aquí no es habitual. Creo que es un ejercicio de descolonización también.

En esa lucha de descolonización también se ha hecho referencia al ejercicio humillante del poder del colonizador hacia el pueblo sometido y hacia la posesión del cuerpo de la mujer, no solo la autóctona, sino también de las mujeres negras llegadas allí como esclavas.

Nosotras siempre decimos que el cuerpo y el territorio son como objetivos de batalla, como trofeos. Y aún más que la sexualidad lo que ahí se quiere marcar es el dominio, la jerarquía, el demostrar a la otra (la mujer) que es inferior, y también en general al conjunto de los

pueblos originarios dominados. Y en este imaginario que establece el supremacismo del primer mundo, abunda un desconocimiento de los saberes de los pueblos -de las personas- que ha colonizado. Piensan que son indígenas primitivos que no saben nada. El filósofo Enrique Dussel en una obra suya situaba a las personas colonizadas en el ámbito del no ser. Decía que la gente colonizadora está en un lugar de privilegio, un lugar de ser, de derechos, de formas de funcionar. Y que la gente colonizada está en el área del no ser, del no derecho a existir, de ser mirada como para explotarla y de menoscabo absoluto. Hay una mirada absolutamente jerárquica y desequilibrada de las poblaciones, y si a eso le agregas la discriminación de género, aún es más grave. Nosotras hablamos de la necesidad de tener una mirada interseccional o lo que es lo mismo, poder mirar las diferencias que se establecen en las distintas jerarquías. No solamente en términos de género, sino tam-

bién en términos de raza, de clase, de visiones culturales...

¿El racismo también forma parte de la herencia cultural alimentada por la acción supremacista del dominio colonial del norte global?

Sin duda se da ese discurso hegemónico, aunque afortunadamente también se dan otros discursos. Pero el discurso hegemónico aquí es muy brutal. Sólo es cosa de poner la televisión para ver como habla la alcaldesa de Ripoll, que no quiero ni nombrar porque se me pone la piel de gallina. Y es que realmente se da esa visión supremacista blanca y es vergonzoso que una persona pueda decir esas barbaridades impunemente, que se le de espacio y que haya gente que los vote. Entonces, ¿a qué nivel de insensibilidad estamos llegando? Porque el racismo tiene esto, el pensar en el otro como el enemigo, cuando la realidad es bastante diferente. Desde los movimientos migrantes tenemos muy claro que Europa es un continente envejecido que requiere mano de obra, gente joven, que necesita la migración. Y necesita que haya gente que haga los trabajos, sobre todo los relacionados con los cuidados de las personas mayores. Unos trabajos que son también necesarios para que cualquier persona pueda ir a trabajar sabiendo que su madre está cuidada por personas que pertenecen a una población invisibilizada que muchas veces no

tiene derechos, que trabaja en condiciones de hiperprecariedad, sin contrato, sin papeles, sin derechos como el de votar. En las últimas citas electorales se han quedado fuera de las urnas de Catalunya más de un millón doscientas mil personas, aun viviendo aquí más de treinta años o toda su vida

Y al no legalizar la situación de la migración se puede dar el caso de que haya trabajos que no se puedan cubrir como pasó hace poco en Lleida, al quedarse los agricultores sin personas a contratar para recoger la fruta por el hecho de no estar regularizadas.

Y a pesar de esa necesidad de regularización, la mirada hacia la gente de fuera sigue siendo de superioridad. Y no solamente por parte de la ultraderecha. Sigue faltando mucha sensibilización, porque, en general, la sociedad catalana, a pesar de decirse que es un país de acogida, a la hora de concretar cuesta. Además, hay otra cuestión curiosa: la visión hegemónica de que hay un solo tipo de migración y de que todos los migrantes somos iguales. Y en realidad la gente migra por razones muy diversas, por lo que no hay un perfil único de las personas que migran. Ahora, por ejemplo, hay migrantes climáticos, porque donde viven o por inundaciones, o por sequía pertinaz la tierra no produce y se ven obligados a migrar, como el drama que se vive en el Sahel. O por gue-

rras y conflictos en sus países. Aquí hay muchas mujeres que piden asilo o refugio porque llegan huyendo de situaciones de violencia de género o del narcotráfico... Ellas vienen a salvar su vida. Y también hay quien viene por ampliar horizontes o ver otro mundo.

¿Y qué se encuentran? Pues con el muro policial de FRONTEX, que ha creado la Unión Europea, o con la externalización de las fronteras en los países del sur. Son políticas absolutamente hipócritas del norte global. Una hipocresía que la vemos cuando, a pesar del movimiento ciudadano que pedimos el alto el fuego en Palestina, y por otra parte España sigue enviando armas a Israel.

El feminismo, como tal movimiento, ¿nace en el Occidente blanco?

El feminismo nace como el feminismo de la igualdad, que sería la primera fase, por la búsqueda de derechos. Ahí las inglesas son muy importantes en su lucha por el derecho al voto y surge un movimiento de defensa en el que las sufragistas tienen un papel preponderante al inicio. Pero yo creo que el feminismo, como movimiento cultural que intenta transformar la sociedad, tiene antecedentes. Lo que pasa que, con ese nombre, efectivamente lo podemos fijar aquí. Pero yo creo que a partir de esa gran potencia de mujeres que exigen tener más derechos, se empieza a cuestionar que no es el único feminismo que puede existir. Y van apareciendo distintas agrupaciones de mujeres feministas que se preguntan ¿qué pasa con el feminismo negro, con los feminismos más ecologistas o con los feminismos más comunitarios en América Latina? Entonces empieza esta diversidad y ahora hablamos de feminismos en plural para dar cuenta de una gran diversidad de movimientos político-sociales. Entonces la aportación que hacemos desde los sures globales es enriquecer este feminismo y ponerle más color, porque no es solamente la defensa de los derechos, sino que es mucho más.

Y ante los tiempos que corren en que aumenta la inmigración, ad-

quiere más fuerza el feminismo que combate el supremacismo y el machismo racista que se manifiesta en el trato racializado de las personas no autóctonas, a menudo desde las mismas instancias públicas.

En este aspecto se podrían considerar muchos aspectos. Ahí está la práctica frecuente de la policía en cuanto a la identificación arbitraria que convierte en racializadas a determinadas personas. Yo, porque tengo este aspecto medio blanquito, no me han parado nunca. Pero tengo una amiga mexicana que siempre que salía con ella llegaba un momento que aparecía la policía y le pedía la documentación. Es el miedo a la otredad o, mejor dicho, el desprecio a quienes no son como nosotros.

Y ese racismo ya se puede considerar estructural, por cuanto está instalado incluso en instancias públicas de la sociedad, a pesar de las organizaciones que combaten esa lacra.

Nosotras siempre hablamos de la necesidad de formación que deberían tener todos los funcionarios públicos contra la violencia de género y el antirracismo. Porque tienen que cuestionarse los diversos prejuicios que son los que operan cuando en teoría deberían ser imparciales al impartir justicia. Yo he acompañado muchísimas mujeres migradas a juicios por violencia de género y lo que pasa ahí es violencia institucional. O sea, es una revictimización por ser mujeres y migrantes.

¿Pero esa violencia institucional no la sufren también las mujeres autóctonas?

Sí, sí. Juicios donde desde el tribunal se alude a cómo iba vestida la mujer agredida, argumentando que podía haber dado pie de algún modo a la agresión o abuso sexual sufrido.

Aquí saltó a los medios a finales de la década de los 80 el caso de la sentencia de la minifalda por un juez de la Audiencia de Lleida, el cual impuso una leve pena a un empresario que abusó de una joven empleada, argumentando que podía haber provocado el abuso debido a

su vestimenta provocativa. La pena impuesta por el juez se limitó a una pequeña multa al empresario. Y aún peor: al año siguiente el Tribunal Supremo confirmó la sentencia.

Sigue pasando. En los juicios de violencia de género tienes que ser como la víctima modelo. O sea, una mujer sufridora, que va llorando, nada provocativa en el vestir, por supuesto... Si juegas el rol de víctima, a lo mejor tienes más probabilidades de que te crean. Más que si una mujer agredida va tranquila y segura. Ahora tenemos una ley de 2004 que es fantástica, una ley pionera en Europa, pero sobre el papel, porque ¿qué es lo que se cumple de esta ley? Eso es lo que siempre estamos demandando: la necesidad de poder auditar cómo se está ejecutando esta ley, y justamente uno de los grandes problemas es la ausencia de formación, tanto en perspectiva de género, como interseccional del funcionariado de justicia, de salud, que trata estos casos. No hay una mirada respetuosa con la mujer, sino que es una mirada superhegemónica. Por ello la violencia machista y de género se puede enmarcar en la estructura social del patriarcado.

Algunas encuestas también dicen que tampoco para la población en general la violencia machista no llega a ser una inquietud importante.

Yo creo que en esos datos hay trampas. Por ejemplo, tenemos esa ley muy avanzada y ya hay programas para apoyar el pacto de Estado respecto a la violencia machista. En

tonces, yo veo a veces influencers de 18 o 20 años que hablando del feminismo dicen: “No, eso ya pasó, ya hemos llegado a un nivel de igualdad, yo puedo estudiar lo que quiera...”. Pues veamos en la Facultad de Educación, hay el 30% de mujeres. ¿Por qué no hay más hombres que se interesen por la educación? Vamos a la Facultad de Ingeniería, 25% de mujeres. Esto hace 30 años que no se ha movido. Yo creo que existe la falsa suposición de que hay libertad de elección, pero en el fondo la gente sigue igualmente estos mandatos de género, porque no hay un trabajo profundo de reflexionar y de deconstruir. Ahora tenemos una ley que dice que en los currículos de la educación secundaria y universitaria debería tratarse la violencia de género de manera sistemática. Pues no se cumple. Así que no se produce el cambio de conciencia, que además es tan lento, que no nos deja ver que las formas en que se produce la violencia de género pueden ser distintas. Puede ser que ahora no te arrastren por la calle tirando de los cabellos, pero hay otras formas de violencia tales, como la brecha salarial, la dificultad de acceso a determinados trabajos o de conciliar horarios. Y si partimos de la base de que la necesidad de los cuidados sean una responsabilidad social, todo el mundo debería conciliar. Es inhumano la cantidad de horas que se trabaja y que no te permitan tener vida propia de familia, de amistades, de vida. Nos pasa en la universidad, donde trabajamos una cantidad de horas que no te hacen compatible con la vida.

Cómo puede ser que un lugar que se supone de pensamiento, de crítica, al final se convierta en una empresa de producir artículos. Pero el capitalismo te lleva a esta competición, de ranking y de un modelo que no es compatible con la vida.

Antes te referías a las reacciones de los jóvenes ante el feminismo. Precisamente ahora hay un fuerte debate sobre la influencia peligrosa de las redes sociales entre los jóvenes en cuanto al género, ya que aparecen en ellas actitudes machistas y nada respetuosas con el género.

Sí, yo creo que ahora el impacto de las redes sociales en la construcción de estos roles en los jóvenes es brutal. Y son modelos que una pensaría que están superados. ¿Cómo aprenden sexualidad mirando porno? Son relaciones violentas, de sometimiento de las mujeres, y las chicas mismas piensan que eso es lo que está bien. Y los chicos también tienen esta imagen. Lo preocupante es que no se suele hablar de esto en las escuelas, en los institutos. Así que todo este fenómeno de saber que en las redes sociales hay sexo incluso por teléfono, el chantaje que se ejerce por imágenes, enviándose fotos, la publico, que no la publico. Esto es violencia sexual brutal hacia las chicas a nivel de redes. Y yo creo que no hay los canales suficientes para poder tener espacios para dialogar sobre esto.

¿Y qué papel le toca al sistema educativo?

Yo creo que la escuela da herramientas, que los padres son el modelo, pero que también hay una influencia muy grande de los medios de comunicación y de toda la sociedad. Ahora bien, aunque la escuela y los padres tengan un rol importante en la educación y en la formación de los hijos, éstos acaban pasando muchas horas con sus compañeros y amigos. Una chica tiene una amiga que ve películas, que quizás sus padres no querrían que viera, pero si todas sus amigas van a ver esas películas... Yo no lo segmentaría en términos de la escuela o la familia, sino que toda la sociedad tenemos

un rol, y en esto que cada cual haga lo mejor allá donde le corresponda. Porque en la educación formal hay un montón de cosas que se pueden hacer pasando por talleres, por reflexiones, por un trabajo serio. Puedes trabajar valores y temas de discriminación en general, sea de violencia de género, de racismo, de supremacía blanca o de democracia para trabajar la ciudadanía, porque queremos gente libre y pensante, pero eso no es suficiente. Necesitamos también, en paralelo, generar espacios donde las familias puedan hablar de estos temas. Sobre todo, también con esta hermosísima mezcla intercultural que tenemos, pero que también implica que hay otras formas de relación de otras familias que no se consideran inferiores. Otra vez volvemos al racismo. Yo opino que en la universidad debería haber un crédito de violencia de género, porque es un tema que

nuestras alumnas y alumnos se van a encontrar. Entonces, tienen que disponer de herramientas para trabajarlo. Hay una cosa que me ha costado aprender que es muy sencillo darte cuenta de las carencias. Todos los debes los tenemos bastante focalizados y localizados, en cambio diagnosticar o darte cuenta de los privilegios es algo difícil de lograr. Yo creo que no te das cuenta de tus privilegios hasta que no conoces a alguien que no los tiene. Y no es porque tu quieras tener esos privilegios sino porque te ha tocado. Nadie elige donde nace. Así que darse cuenta de tu privilegio y que este privilegio provoca en ti la necesidad de compartir y ver de qué manera puedo ayudar es algo que debería ser de sentido común. Por ejemplo, el caso que ahora vivimos de muchísima gente que no está accediendo al padrón. No tienen acceso a la salud, bueno, ahora

algunos municipios están haciendo que puedan entrar en las escuelas, pero de una manera ilegal, porque lo que deberían tener es padrón, ya que el padrón es una obligación de los municipios. Entonces, una cosa concretísima que puedo hacer yo, que tengo el privilegio de tener un contrato de arrendamiento de un piso, empadrono a una persona que no tiene papeles, ya que si la empadrono va a poder empezar a existir, y si yo soy una sola voy a poder ayudar a una persona. Pero si es mucha gente la que actúa de esta manera, podemos revertir esa situación provisionalmente.

Volviendo a los jóvenes. En el proyecto de cooperación que la Lliga desarrolla en el este del Congo, las asociaciones de la contraparte han creado comités escolares para promover los derechos humanos y, sobre todo, la igualdad de derechos para la mujer. Pero algunos alumnos nos decían que cuando llegaban a casa y exponían lo aprendido los padres les recriminaban para que no hicieran caso de esas enseñanzas, que era cosa de las sociedades blancas.

Claro, los cambios son muy lentos y, probablemente, a ese padre no lo vamos a cambiar, pero al hijo sí. Hay que apostar por el futuro. Y tengamos en cuenta que hay gente super machista con la que ya no hay que gastar energías en su educación. Y lo mismo pasa con un racista. Ya no va a cambiar. Pero el hijo del racista puede que sí que me interese.

¡Ah! Y antes de acabar, y por redondear un poco me gustaría insistir en la necesidad de vincular ese papel de los juzgados que tenemos las mujeres. Hay que insistir que como sociedad, como seres humanos somos interdependientes y nos necesitamos los unos a los otros y viceversa. Pero también somos interdependientes. Se nos olvida muy fácilmente en esta Europa fortaleza y por eso, de alguna manera, toda esta catástrofe climática a la que asistimos, por esta necesidad de la productividad, del consumo y el crecimiento, creo que hay que reivindicar más que nunca la necesi-

dad de cuidar el Planeta, que no solo es cosa de las ecofeministas, sino que es algo que nos debería importarnos a todas y todos. Así como te he dado ejemplos de cómo se puede ayudar a una persona migrante que no tiene papeles empadronándola, también en educación ambiental hay cosas concretas que cada escuela y cada lugar debería ir discutiendo. Ayer estuve en una escuela donde hicieron un trabajo de sensibilización con dos clases sobre la sequía y los niños y niñas hicieron cómics para explicar lo que estaba pasando y qué podrían hacer para mejorarlo. Son iniciativas que no tienen que ser grandes y complicadas, sino que apelen a la conciencia.

¿Y aprovechar estos momentos en los que el cambio climático está demostrándose con virulencia?

Claro, pero no desde la desesperanza, porque hay un problema que he detectado entre la gente joven que ven tanta catástrofe en el Planeta que les puede desanimar con el efecto de optar por dedicarse a disfrutar de la vida en un Carpe Diem absoluto. Yo les contesto que vamos a mitigar el cambio climático, no podemos mejorarlo, ya hemos pasado los límites, pero podemos hacer cosas. Esta situación de desesperanza y de ser una generación un poco perdida la he escuchado a veces y me trastorna.

Hay una insensibilización por la influencia de las imágenes terribles que se ven en la televisión y en las redes sociales, mientras comes, por ejemplo, y sigues comiendo. Eso sí que yo no puedo.

Porque te van inmunizando. La sucesión continua de violencia, de guerras, de desastres es avasalladora.

Claro, yo creo que es muy preocupante esta inmunización, porque te despersonaliza. Y no puede ser. Tenemos que recordar que somos seres humanos y que tenemos valores que hay que trabajar. Eso es fundamental. Y si no lo haces te deshumaniza. Eso se ha visto en la actitud de los soldados de Hamás y del ejército israelí en la guerra en Palestina: considerar que el enemigo es una no persona. Y termino contándote que tengo unas amigas en Chile que hicieron una revista pequeña en la que dicen que las buenas noticias también son noticias. Y están haciendo un boletín de cosas buenas, reconociendo las buenas experiencias comunitarias y las cosas que funcionan. Porque hay logros y mejoras. Por el contrario, los niveles de homofobia, de islamofobia y de racismo que aparecen en televisión y sobre todo en las redes sociales, es terrible. Hay programas que deberían estar prohibidos, aunque solo fuera por razón de salud mental de las personas.

De mestres i fosses comuns

Muriel Giménez
Periodista

Segons el Ministeri de Justícia de l'Estat espanyol, encara hi ha més de 2.500 fosses comuns al territori, amb més de 120.000 víctimes enterrades pendent d'exhumació. Aquest és el llegat de la guerra civil espanyola (1936-1939), 85 anys més tard de la seva fi. I en una d'aquestes fosses, en algun punt desconegut de Burgos, hi ha enterrat Antoni Benaiges, mestre de la República. La seva història és la que ens explica la pel·lícula *El mestre que va prometre el mar* (Patricia Font, 2023).

El mestre que va prometre el mar comença per explicar-nos la història d'una noia que ajuda al seu avi a buscar les restes del seu pare, desaparegut durant la guerra civil espanyola. Per aquest motiu viatja fins a Burgos, on estan exhumant una fossa comú en la qual es creu que podria estar enterrat el seu besavi. Allà coneix la història

d'un jove mestre català, qui abans de la guerra havia sigut el mestre del seu avi i que destacava pels seus mètodes pedagògics innovadors.

En aquest punt, apareix el veritable protagonista de la pel·lícula (meravellosament interpretat per Enric Auquer) que és el mestre Antoni Benaiges. Benaiges va inspirar als seus alumnes de manera excepcional i els va fer una gran promesa: dur-los a veure la mar.

Bona part del film gira entorn aquesta promesa del mestre al seus alumnes. Uns nens i nenes que mai havien sortit del poble (de només dos centenars d'habitants, sense aigua, ni llum o telèfon, ni tant sols carreteres) i que per tant mai havien vist el mar. Malauradament, quan preparava el viatge per quan

acabessin el curs, van arribar els feixistes i no va poder complir amb la promesa.

Benaiges (1903), procedent d'una humil família de camperols de Mont-roig del Camp (Tarragona), va estudiar magisteri a Barcelona i va exercir a la ciutat comtal i a Madrid. Al 1934 va ser destinat a l'escola rural de Bañuelos de Bureba, un poblet de Burgos. Va exercir fins al 1936, quan va ser assassinat pels colpistes.

Mestre per vocació, Benaiges va beure de les noves corrents pedagògiques de la Institución Libre de Enseñanza (1876-1936), en favor d'allunyar-se dels dogmes oficials en matèria religiosa, política i moral, així com del mètode de Célestin Freinet.

Com apareix en la pel·lícula, aquest enfocament de l'ensenyament proposava activitats com el text lliure, la revista escolar, les assemblees o els plans de treball per fomentar l'experimentació, l'expressió, cooperació i investigació dels infants durant el seu aprenentatge. Aquest tipus d'ensenyament va ser "depurat" durant el règim franquista i, per aquest motiu, el dels mestres va ser un dels col·lectius més represaliats.

Sergi Bernal, geògraf i documentalista d'històries humanes i compromeses

El mestre que va prometre el mar recull la història que anteriorment van plasmar en els seus llibres Francesc Escribano per una banda i José Antonio Abella per l'altra. Però sobretot, recull la tasca del documentalista i fotògraf Sergi Bernal.

Bernal va donar a conèixer el seu treball d'investigació, iniciat al 2010, entorn les fosses comuns i la història de Benaiges al documental *El retratista* i a la seva ponència "Antoni Benaiges, el mestre que va prometre el mar: Una batalla guanyada a l'oblit". La seva tasca incansable en favor de la memòria històrica, de les exhumacions de les fosses i la de memòria de Benaiges en particular el converteixen, segons les seves paraules, en geògraf i documentalista d'històries humanes i compromeses, així com d'una figura present en tota peça vinculada al mestre català.

Com apunt final, voldria destacar que la història de Benaiges va inspirar també una obra de teatre que havia de representar-se a Briviesca (el municipi de Burgos on Benaiges va ser torturat i finalment afusellat) però finalment va ser cancel·lada pel nou equip municipal del moment, sorgit de la coalició PP-Vox-Ciudadans. Van atribuir-ho a "qüestions econòmiques".

Sortosament, Bañuelos de Bureba manté una associació, "Escuela Benaiges", que treballa per recuperar la memòria del mestre i la seva feina a l'escola, i des de diverses entitats, així com del mateix Bernal, se segueix treballant per recuperar la memòria de

Sortosament, Bañuelos de Bureba manté una associació, "Escuela Benaiges", que treballa per recuperar la memòria del mestre i la seva feina a l'escola, i des de diverses entitats, així com del mateix Bernal, se segueix treballant per recuperar la memòria de

Benaiges, amb l'esperança de recuperar algun dia les seves restes ocultes en alguna de les 2.500 fosses comuns encara per exhumar.

Aquest article es va acabar d'escriure el mateix dia en què el president del parlament balear va estripar una foto de la mallorquina Aurora Picornell en la mateixa sessió en què es debatia la derogació de la Llei de Memòria Democràtica de les Illes Balears, vigent des de 2018. Aquesta derogació comptava amb els vots a favor de Vox i PP. Picornell va ser una costurera significativa dins del Partit Comunista de la República que va ser assassinada pels falangistes el 1937. El 2023 es van recuperar les seves restes de la principal fossa comú, gràcies a la llei de Memòria Democràtica que ara volen aniquilar. A les Balears es van assassinar més de 2.000 persones durant la Guerra Civil, i més de 10.000 van ser empresonades, torturades i condemnades a mort durant la guerra i la posterior dictadura.

Papers i la memòria històrica

La revista Papers, la portaveu de la Lliga dels Drets del Poble, arriba avui a la seva fi.

Després de dècades donant llum a la memòria, teixint i construint la memòria històrica arreu del planeta, s'acomiada amb llàgrimes als ulls.

La seva tasca ha estat com la d'aquelles persones que lluiten cada dia per obrir aquestes fosses comuns, per treure la llum aquests cossos enterrats, amagats i omesos pels que van imposar 45 anys de dictadura i 40 anys de silenci, i donar-los per fi el reconeixement. Per fer visible l'invisible.

La reconciliació, la reparació de les víctimes, passa pel seu reconeixement, per donar-los nom i cognom i tornar-los a les seves famílies. Per cridar davant la injustícia, per recordar als oprimits, per reclamar els seus drets. Aquells Drets Humans Universals que, cada dia, trontollen.

Gràcies per aquesta tasca, Papers, pels teus esforços. Per explicar-nos històries d'arreu del món i fer d'altaveu. Gràcies per la tossuderia, la tenacitat de qui vol cridar als quatre vents mentre les onades d'una societat líquida, i cada vegada més volàtil, intenten arrossegar aquesta memòria mar endins. Gràcies per tot. Esperem que cadascú segueixi fent sentir la seva veu, cada dia, i les noves generacions heretin un món millor.

Activitats de la Lliga

XV curs de Filosofia per la Pau

Durant el mes de març vam seguir impartint els cursos de Filosofia per la Pau a Santa Coloma de Gramenet sota el títol genèric de “Memòria democràtica i drets humans”.

Vam dur a terme dins dels dilluns del mes de març, 4, 11 i 18 els tres cursos següents a l'iniciat el 26 de febrer, que vam avançar per tal de no coincidir amb el començament de la Setmana Santa.

Les sessions del març van comptar amb una nombrosa assistència. Els temes desenvolupats s'ho mereixien:

4 de març: “Les arrels històriques dels conflictes armats actuals. El cas d'Israel i Palestina”, un tema d'actualitat evident que el professor Enric Prat va portar fins als orígens d'aquests dos pobles que cada dia ens colpeja en la distància.

11 de març: “El sentit democràtic de fer memòria”, a càrrec del professor Ricard Conesa, que va ser, a més, tècnic de projectes del Memorial Democràtic entre 2009 i 2014. Una ponència que ens va portar als moments crucials que cal recordar per tal de mantenir viva la democràcia, sobretot en els moments tèrbols d'ascens de la Ultradreta arreu d'Europa i el món.

18 de març: El geògraf i documentalista Sergi Bernal va exposar la seva investigació entorn la figura del mestre tar-

ragoní Antoni Benaiges, el qual va ser assassinat pels feixistes abans que pogués complir la seva promesa als alumnes d'un poble de Burgos de portar-los a veure el mar. D'aquí l'obra portada el cinema amb el nom de “El mestre que va prometre el mar”.

Recuperació refugi antiaeri de la Guerra Civil

El 2 de maig vam estar a l'acte de presentació i de suport al Grup Impulsor de Professors del Pau Vila per a la recuperació del refugi antiaeri de la Guerra Civil Espanyola, que hi ha en el subsol del centre educatiu. En el decurs de l'acte es van mostrar els planells de la ubicació del refugi, es va fer públic un manifest on queden clars els objectius i gestions per a la seva recuperació.

El refugi hom considera que té un espai amb una capacitat per a 900 persones, que podria ser el més gran de Catalunya. Entenen que la seva recuperació no té només un valor material, sinó que també seria una eina

pedagògica i cultural de la ciutat, a més d'esdevenir un espai de reflexió i de defensa de la memòria històrica de Sabadell.

Dia de les Dones per la Pau

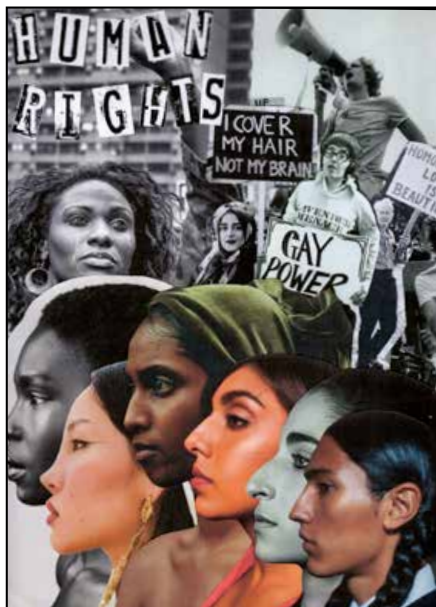

El diumenge 26 de maig, la Coordinadora Un Altre Món És Possible de Sabadell (formada per la Roda de la Pau i la Lliga dels Drets dels Pobles), amb motiu del Dia de les Dones per la Pau, va fer un acte amb el títol “L'arrelament” que va consistir en un breu recorregut pel barri de Castellarnau i un acte simbòlic a la Plaça Bertha von Suttner.

La trobada va comptar amb la participació de la Roda de la Pau i altres entitats i persones, que van compartir diverses lectures i texts basats en el llibre de Simone Weil “L'arrelament”.

Concurs entre l'alumnat de disseny de 2n de batxillerat de l'IES Ferran Casablanques de Sabadell per tal d'escollir les tres contraportades corresponents a les tres edicions anuals de la revista Papers.

L'alumnat s'ha d'inspirar en el tema desenvolupat prèviament per una persona experta en valors abans del lliurament dels treballs. En aquesta ocasió es va fer una sessió de formació sobre la prevenció de les violències de gènere, no solament a la República Democràtica del Congo, on la Lliga dels Drets dels Pobles desenvolupa un projecte contra la impunitat de la violència sexual i la basada en el gènere a l'Est d'aquell Estat, on els grups armats generen una situació crònica de conflicte i de guerra declarada en els darrers tres anys per les milícies del grup rebel ruandès M23, sinó arreu del món.

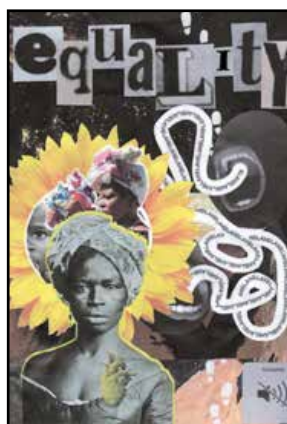
1r premi: Maria Mosquera Jiménez

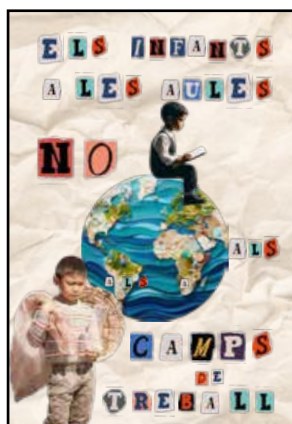
2n premi: Marta Montalbán Jiménez

3r premi: Linette Familia Torres

Ainara Martínez Fernández

Chaymae, Aklalouch El Makdad

Eugènia Olid Bertral

Goretti Fonollet Inglada

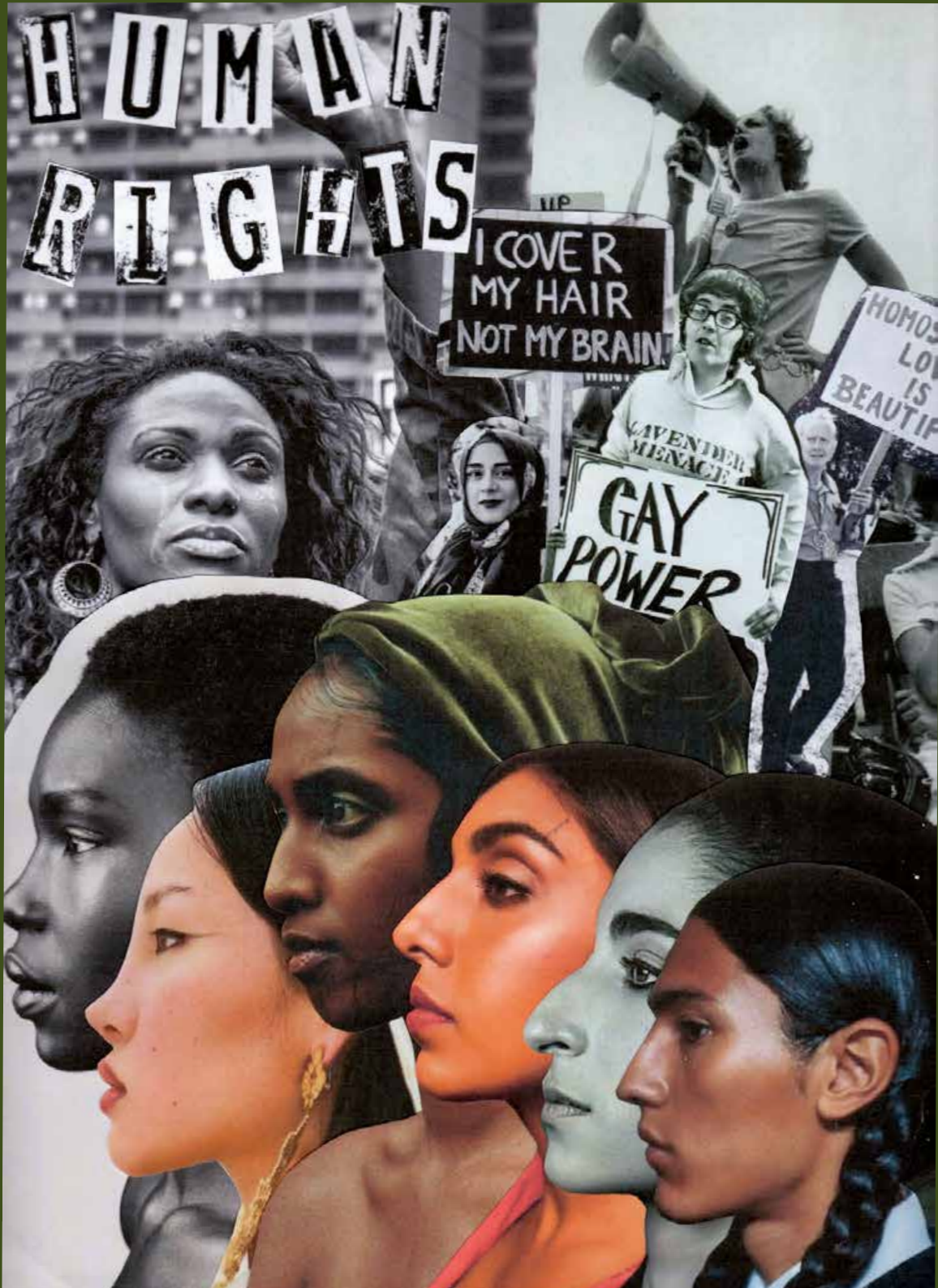

Nora Saavedra Gil

Primer premi del concurs de contraportades entre l'alumnat de disseny de 2n de batxillerat de l'IES Ferran Casablanques de Sabadell, curs 2023-2024

Autora: Maria Mosquera

Tema del concurs: Previsió de les violències de gènere.

LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES
G-58.267.097

C/ Sant Isidre, 140 - 08208 Sabadell -
Tel. 93 723 71 02
info@dretsdels pobles.org